

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta

Dla Rady Nadzorczej Nationale-Nederlanden Towarzystwa Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej

Sprawozdanie z badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

---

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Nationale-Nederlanden Towarzystwa Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej („Jednostka”), sporządzonego na dzień i za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 r. („Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej”).

Kierownik Jednostki sporządził Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej na podstawie:

- ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 381) („Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej”) oraz
- tytułu I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu

Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. U. UE L.12 z dnia 17 stycznia 2015 r., s.1 z późniejszymi zmianami) („Rozporządzenie”)

zwanych dalej łącznie „Podstawą sporządzenia”.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone w celu wypełnienia wymogów art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Naszym zdaniem, załączone Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Jednostki na dzień i za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 r. zostało sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z Podstawą sporządzenia.

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- Międzynarodowych Standardów Badania w wersji przyjętej jako Krajowe Standardy Badania przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów („KSB”) oraz
- Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji przez firmę audytorską

(Dz. U. z 2017 r. poz. 2284) („Rozporządzenie w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej”).

Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi regulacjami została opisana w sekcji Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Niezależność i etyka

Jesteśmy niezależni od Jednostki zgodnie z Kodeksem etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych („Kodeks IFAC”), przyjętym uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz

z innymi mającymi zastosowanie wymogami etycznymi. Spełniamy wszystkie obowiązki etyczne wynikające z tych wymogów i Kodeksu IFAC.

Objaśnienie uzupełniające – Podstawa sporządzenia

Zwracamy uwagę na podstawę sporządzenia opisaną w Podsumowaniu Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone w celu spełnienia wymogów art. 284 Ustawy

o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. W związku z tym, Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej może nie być odpowiednie dla innego celu. Nasza opinia nie została zmodyfikowana ze względu na tę sprawę.

Odpowiedzialność Kierownika Jednostki oraz osób sprawujących nadzór za Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

Kierownik Jednostki jest odpowiedzialny za sporządzenie Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z Podstawą sporządzenia, a także za kontrolę wewnętrzną, którą Kierownik Jednostki uznaje za niezbędną, aby zapewnić sporządzenie Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Kierownik Jednostki jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Jednostki

do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, kwestii związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie założenia kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Kierownik Jednostki albo zamierza dokonać likwidacji Jednostki, zaniechać prowadzenia działalności, albo gdy nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania prowadzenia działalności.

Osoby sprawujące nadzór są odpowiedzialne za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Jednostki.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Celem badania jest uzyskanie racjonalnej pewności czy Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania biegłego rewidenta zawierającego naszą opinię. Racjonalna

pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że

pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje ekonomiczne użytkowników podejmowane na podstawie Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i szacujemy ryzyka istotnego zniekształcenia Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż istotnego zniekształcenia wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może obejmować zмовę, fałszerstwo, celowe pominięcie, wprowadzenie w błąd lub obejście systemu kontroli wewnętrznej;
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosowanej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności działania kontroli wewnętrznej Jednostki;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych z nimi ujawnień dokonanych przez Kierownika Jednostki;

- wyciągamy wniosek na temat odpowiedniości zastosowania przez Kierownika Jednostki zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, oceniamy czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub okolicznościami, które mogą poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Jednostki do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w sprawozdaniu biegłego rewidenta z badania Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej na powiązane ujawnienia w Sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej lub, jeżeli takie ujawnienia są nieodpowiednie, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia sprawozdania biegłego rewidenta z badania Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej. Przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Jednostka zaprzestanie kontynuacji działalności.

Przekazujemy osobom sprawującym nadzór informacje między innymi o planowanym zakresie i terminie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Ogólna charakterystyka Jednostki

Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna, z siedzibą w Warszawie, prowadzi działalność grupach ubezpieczeniowych 1, 2, 8, 9, 13, 14, 16, 18 pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych wymienionych w Załączniku do Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej dla działu II. Jednostka

została zarejestrowana w dniu 24 listopada 2016 r. w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy, XIX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000647311. Kapitał zakładowy Jednostki na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosił 19.500.000 złotych.

Stwierdzenie uzyskania od Jednostki żądanych informacji, danych, wyjaśnień i oświadczeń

W trakcie badania Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

uzyskaliśmy od Jednostki żądane przez nas informacje, dane, wyjaśnienia i oświadczenia.

Pozostałe stwierdzenia wymagane przez Rozporządzenie w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Zakłady ubezpieczeń są obowiązane przestrzegać wymogów w zakresie wypłacalności określonych przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz tytułu I Rozporządzenia. Za przestrzeganie tych wymogów, w tym w szczególności za ustalenie wartości aktywów dla celów wypłacalności, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności, innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe zobowiązań dla celów wypłacalności, obliczenie kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu kapitałowego, a także ocenę jakości i wysokości środków własnych zgodnie z określonymi wymogami jest odpowiedzialny Kierownik Jednostki.

Naszym zadaniem było zbadanie Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej jako całości. Zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakres naszego badania obejmował w szczególności procedury badania dotyczące zgodności wyceny i ujmowania aktywów dla celów wypłacalności, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności oraz innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe zobowiązań dla celów wypłacalności, obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu kapitałowego, dokonanej przez Kierownika Jednostki oceny jakości i wysokości środków własnych, w tym pokrycia przez nie kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego oraz ujawnienia wyjaśnień dotyczących istotnych różnic podstaw i metod stosowanych do wyceny aktywów dla celów wypłacalności, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności, w porównaniu z podstawami i metodami stosowanymi do wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości i pozostałych zobowiązań w rocznych sprawozdaniach finansowych zgodnie z Ustawą o działalności ubezpieczeniowej

i reasekuracyjnej oraz Rozporządzeniem, ale celem naszego badania nie było wyrażenie opinii oddzielnie na ich temat.

Zgodnie z wymogami Rozporządzenia w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej, w oparciu o przeprowadzone badanie Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej informujemy, że Kierownik Jednostki na dzień 31 grudnia 2018 r., we wszystkich istotnych aspektach:

- ustalił wartość aktywów dla celów wypłacalności zgodnie z art. 223 ust. 1 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałem II w tytule I Rozporządzenia;
- ustalił wartość zobowiązań dla celów wypłacalności innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności zgodnie z art. 223 ust. 2 i 3 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałem II w tytule I Rozporządzenia;
- ustalił wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności zgodnie z art. 224-235 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałem III w tytule I Rozporządzenia;
- obliczył kapitałowy wymóg wypłacalności zgodnie z art. 251 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałami V i X w tytule I Rozporządzenia;
- obliczył minimalny wymóg kapitałowy zgodnie z art. 271-275 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałami VII i X w tytule I Rozporządzenia;
- dokonał oceny jakości środków własnych oraz ustalił wysokość dopuszczonych środków własnych stanowiących pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności i wysokość dopuszczonych podstawowych środków własnych stanowiących pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego zgodnie z art. 238 i art. 240-248 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej

i reasekuracyjnej i rozdziałem IV w tytule I Rozporządzenia;

- przedstawił kompletne wyjaśnienia dotyczące istotnych różnic podstaw i metod stosowanych do wyceny aktywów dla celów wypłacalności, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności, w porównaniu z podstawami i metodami stosowanymi do wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości i pozostałych zobowiązań

w rocznym sprawozdaniu finansowym sporządzonym za rok zakończony 31 grudnia 2018 r.

Ponadto, informujemy, że Jednostka na dzień 31 grudnia 2018 r., we wszystkich istotnych aspektach, posiadała:

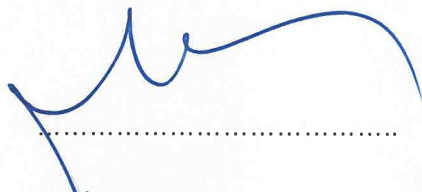
- dopuszczone środki własne w wysokości nie niższej niż kapitałowy wymóg wypłacalności,
- dopuszczone podstawowe środki własne w wysokości nie niższej niż minimalny wymóg kapitałowy.

W imieniu firmy audytorskiej

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.

Nr na liście firm audytorskich: 3546

Marcin Dymek

Biegły rewident

Nr w rejestrze 9899

Komandytariusz, Pełnomocnik

Artur Chądryński

Biegły rewident

Nr w rejestrze 11541

Warszawa, 4 kwietnia 2019 r.

**Nationale-Nederlanden
Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.**

ul. Topiel 12, 00-342 Warszawa
REGON 365924968

SPRAWOZDANIE O WYPŁACALNOŚCI I KONDYCJI FINANSOWEJ

za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.

SPIS TREŚCI

SŁOWNICZEK POJĘĆ	3
PODSUMOWANIE DO SPRAWOZDANIA O WYPŁACALNOŚCI I KONDYCCJI FINANSOWEJ	5
A. DZIAŁALNOŚĆ I WYNIKI OPERACYJNE.....	9
A.1. DZIAŁALNOŚĆ	10
A.2. WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ	11
A.3. WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ (INWESTYCYJNEJ).....	13
A.4. WYNIKI Z POZOSTAŁYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI	14
A.5. WSZELKIE INNE INFORMACJE	15
B. SYSTEM ZARZĄDZANIA	15
B.1. INFORMACJE OGÓLNE O SYSTEMIE ZARZĄDZANIA.....	15
B.2. WYMOGI DOTYCZĄCE KOMPETENCJI I REPUTACJI.....	24
B.3. SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM, W TYM WŁASNA OCENA RYZYKA I WYPŁACALNOŚCI	25
B.4. SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.....	27
B.5. FUNKCJA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO	28
B.6. FUNKCJA AKTUARIALNA	28
B.7. OUTSOURCING.....	29
B.8. WSZELKIE INNE INFORMACJE	30
C. PROFIL RYZYKA	30
C.1. RYZYKO AKTUARIALNE	30
C.2. RYZYKO RYNKOWE.....	33
C.3. RYZYKO KREDYTOWE	34
C.4. RYZYKO PŁYNNOŚCI	37
C.5. RYZYKO OPERACYJNE.....	38
C.6. POZOSTAŁE ISTOTNE RYZYKA	39
C.7. WSZELKIE INNE INFORMACJE	40
D. WYCENA DO CELÓW WYPŁACALNOŚCI	43
D.1. AKTYWA	48
D.1.1. AKTYWOWANE KOSZTY AKWIZYCJI.....	48
D.1.2. WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE.....	48
D.1.3. AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	48
D.1.4. LOKATY (INNE NIŻ AKTYWA UBEZPIECZEŃ, W KTÓRYCH ŚWIADCZENIE JEST USTALANE W OPARCIU O OKREŚLONE INDEKSY LUB INNE WARTOŚCI BAZOWE, I UBEZPIECZEŃ ZWIĄZANYCH Z UBEZPIECZENIOWYM FUNDUSZEM KAPITAŁOWYM).....	49
D.1.5. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU UBEZPIECZEŃ I OD POŚREDNIKÓW UBEZPIECZENIOWYCH	49

D.1.6. ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH.....	49
D.1.7. POZOSTAŁE AKTYWA (NIEWYKAZANE W INNYCH POZYCJACH)	50
D.1.8. LEASING OPERACYJNY I FINANSOWY	50
D.2. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE.....	50
D.3. INNE ZOBOWIĄZANIA.....	53
D.3.1. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	53
D.3.2. POZOSTAŁE REZERWY (INNE NIŻ TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE).....	54
D.3.3. REZERWY Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	54
D.3.4. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU REASEKURACJI	55
D.3.5. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU UBEZPIECZEŃ I WOBEC POŚREDNIKÓW UBEZPIECZENIOWYCH	55
D.3.6. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (HANDLOWE, INNE NIŻ Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ).....	55
D.3.7. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	56
D.3.8. ZOBOWIĄZANIA WYNIKAJĄCE Z UMÓW LEASINGOWYCH.....	56
D.4. ALTERNATYWNE METODY WYCENY	56
D.5. WSZELKIE INNE INFORMACJE.....	57
E. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	58
E.1. ŚRODKI WŁASNE	58
E.2. KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI I MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY	63
E.3. ZASTOSOWANIE PODMODUŁU RYZYKA CEN AKCJI OPARTEGO NA DURACJI DO OBLICZENIA KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI	65
E.4. RÓŻNICE MIĘDZY FORMUŁĄ STANDARDOWĄ A STOSOWANYM MODELEM WEWNĘTRZNYM.....	65
E.5. NIEZGODNOŚĆ Z MINIMALNYM WYMOGIEM KAPITAŁOWYM I NIEZGODNOŚĆ Z KAPITAŁOWYM WYMOGIEM WYPŁACALNOŚCI	65
E.6. WSZELKIE INNE INFORMACJE	66
DODATKOWE KWESTIE	66
F. FORMULARZE ILOŚCIOWE	67
F.1. FORMULARZ S.02.01.02.....	67
F.2. FORMULARZ S.05.01.02.....	70
F.3. FORMULARZ S.17.01.02.....	71
F.4. FORMULARZ S.19.01.21.....	75
F.5. FORMULARZ S.23.01.01.....	77
F.6. FORMULARZ S.25.01.21.....	78
F.7. FORMULARZ S.28.01.01.....	79
PODPISY OSÓB WCHODZĄCYCH W SKŁAD ZARZĄDU	81

Słowniczek pojęć

Towarzystwo / Zakład	Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.
Grupa NN	NN Group N.V. i podmioty zależne od spółki NN Group N.V.
KNF	Komisja Nadzoru Finansowego
UKNF	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego
EIOPA	Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych stanowiący część Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego. Głównym celem EIOPA jest zapewnienie właściwego wdrażania przepisów dotyczących sektora ubezpieczeniowego, w sposób zapewniający zachowanie stabilności finansowej i zapewnienie zaufania do systemu finansowego oraz odpowiedniej ochrony konsumentów usług finansowych. Istotne jest także dążenie urzędu do odgrywania bardziej aktywnej roli w koordynacji działań nadzoru nad grupami.
Wypłacalność II, zasady wypłacalności	Zbiór przepisów prawa, w skład których wchodzi: Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (UoDUiR) wdrażająca postanowienia Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 roku (DZ.U.L 335 z 17.12.2009 roku z późniejszymi zmianami) w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej wraz z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniającym Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i wytycznymi dotyczącymi sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji (EIOPA-BoS-15/109 PL)
zasady rachunkowości	Polskie Standardy Rachunkowości, w skład których wchodzi: Ustawa o Rachunkowości (UoR) z dnia 29 września 1994r. (Dz.U. z 2019 r., poz. 351) Ustawa o działalności Ubezpieczeniowej i Reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 r. (Dz.U. z 2019 r., poz. 381), Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2016 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz.U. z 2016 r., poz. 562) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz.U. z 2017 r., poz. 277)
UoDUiR	Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2019 r., poz. 381)

Rozporządzenie Delegowane	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniające Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z późniejszymi zmianami
bilans ekonomiczny	bilans sporządzony zgodnie z zasadami wypłacalności
bilans na potrzeby rachunkowości bilans ze sprawozdania finansowego	bilans sporządzony zgodnie z zasadami rachunkowości
RTU	rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe
RTU WII	rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzone na potrzeby wypłacalności
RTU SP	rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzone na potrzeby rachunkowości
SCR	Kapitałowy Wymóg Wypłacalności to jeden z dwóch (wyższy) kluczowy ilościowy wymóg kapitałowy określony w przepisach Wypłacalność II. Odpowiada kapitałowi, który zakład musi posiadać w celu ograniczenia prawdopodobieństwa upadłości do 0,5%, tj. do osiągnięcia sytuacji, w której upadłość miałyby miejsce raz na 200 lat (zmiana podstawowych środków własnych na poziomie ufności 99,5% w okresie jednego roku).
MCR	Minimalny Wymóg Kapitałowy to drugi (niższy) kluczowy ilościowy wymóg kapitałowy określony w przepisach Wypłacalność II. Odpowiada kwocie dopuszczonych podstawowych funduszy własnych, poniżej której i przy założeniu kontynuacji prowadzenia działalności przez zakłady ubezpieczeń ubezpieczający i beneficjenci są narażeni na niedopuszczalny poziom ryzyka (współczynnik ufności 85% w okresie jednego roku). Nieprzekraczalny dolny próg MCR dla zakładów ubezpieczeń na życie jest równy równowartości w złotych 3 700 000 EUR.
ORSA	Raport własnej oceny ryzyka i wypłacalności obejmujący całokształt procesów i procedur stosowanych w celu identyfikacji, oceny, monitorowania, zarządzania i raportowania krótko- i długoterminowych ryzyk w zakładzie ubezpieczeń oraz mierzy i określa środki własne niezbędne do spełnienia określonych wymogów kapitałowych.

Podsumowanie do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Podstawa sporządzenia SFCR

Wypłacalność II wprowadza nowoczesne, zharmonizowane ramy prowadzenia działalności przez zakłady ubezpieczeń, wymogi kapitałowe i standardy zarządzania ryzykiem w zakładach ubezpieczeń, jednolite w Unii Europejskiej. Jednym z filarów wypłacalności jest zharmonizowana wycena i wymogi kapitałowe oparte na ocenie ryzyka. Zarządzanie ryzykiem jest adekwatne do rozmiaru zakładu ubezpieczeń oraz charakteru działalności, bowiem nowe wymogi mają za zadanie chronić klientów ograniczając ryzyko niewypłacalności zakładu ubezpieczeń.

Niniejsze sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń obejmuje publiczne ujawnienia danych i informacji ilościowych oraz jakościowych w zakresie wypłacalności, przedstawionych zgodnie z:

- UoDUiR, wdrażając postanowienia Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 roku (DZ.U.L 335 z 17.12.2009 roku z późniejszymi zmianami) w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II),
- Rozporządzeniem Delegowanym,
- wytycznymi dotyczącymi sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji (EIOPA-BoS-15/109 PL).

Towarzystwo wycenia aktywa i zobowiązania zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości przyjętymi przez Komisję na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1606/2002, pod warunkiem, że standardy te obejmują metody wyceny zgodne z artykułem 75 Dyrektywy 2009/138/WE, tj. w wartości godziwej. W pozostałych przypadkach spółka wykorzystuje zapisy Rozdziału II Rozporządzenia Delegowanego.

Podstawę dla wyznaczenia metod wyceny aktywów i zobowiązań (innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) w wartości godziwej stanowi MSSF 13.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń stanowi odrębny raport zawierający wszystkie dane i informacje wymagające ujawnienia i nie powielający informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z zasadami rachunkowości. Sporządzenie i publikację sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej reguluje art. 284 UoDUiR.

Kwoty ujawnione w niniejszym sprawozdaniu są wyrażone w tysiącach polskich złotych.

Działalność i wyniki operacyjne

Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. zostało utworzone w roku 2016, a sprzedaż polis rozpoczęła w roku 2017. Towarzystwo prowadzi działalność ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczeń majątkowych i osobowych w następujących liniach biznesowych:

- Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów
- Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych
- Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej

- Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
- Ubezpieczenia świadczenia pomocy
- Ubezpieczenia różnych strat finansowych.

Towarzystwo nie prowadzi działalności w zakresie reasekuracji czynnej.

Działalność Towarzystwa jest prowadzona na terytorium Polski.

Zgodnie ze strategią wejścia na rynek ubezpieczeń Towarzystwo kontynuuje sprzedaż polis rozpoczętą w 2017 roku za pośrednictwem kanału bancassurance. Zakładany jest przede wszystkim dalszy rozwój współpracy z bankami poprzez rozszerzenie gamy oferowanych produktów, a także nawiązanie współpracy z kolejnymi, co przełoży się na zwiększenie wolumenu sprzedaży z obszaru bancassurance.

Dodatkowo Towarzystwo planuje kontynuować sprzedaż ubezpieczeń w kanale sprzedaży bezpośredniej (Digital) rozpoczętą w pierwszym kwartale 2018 roku oraz mocno rozwijać sprzedaż ubezpieczeń mieszkań za pośrednictwem wyspecjalizowanych kanałów sprzedaży (sieć własna oraz pośrednik finansowy Notus Finanse S.A. – spółka siostra).

Towarzystwo kontynuuje realizację przyjętej w 2016 roku strategii opartej na trzech filarach (ubezpieczeniach dla klienta indywidualnego, grupowego i bankowego) wspieranych automatycznymi/cyfrowymi procesami. Strategia zakłada dotarcie do szerokiego grona klientów w oparciu o wielokanałowy model dystrybucji (sieć agentów własnych, brokerzy i agenci zewnętrzni, kanał bankowy oraz kanały cyfrowe) i obsługi klienta.

Integralną część strategii Towarzystwa stanowi:

- dalszy rozwój ekspertyzy w dziedzinie ubezpieczeń majątkowych dotyczący zarządzania działalnością biznesową oraz ryzykiem;
- właściwe działanie funkcji biznesowych i kontrolnych umożliwiających oferowanie wysokiej jakości produktów ubezpieczeniowych;
- zwiększanie skali działalności i kontrola kosztów, prowadzących do wzrostu zysku operacyjnego.

Towarzystwo w roku 2018 osiągnęło stratę netto na poziomie 17 111 tys. zł. Strata jest efektem początkowego etapu rozwoju skali biznesu oraz relatywnie niskiej składki zarobionej z uwagi na proces budowania portfela Towarzystwa w stosunku do ponoszonych stałych kosztów administracyjnych.

Wynik z działalności ubezpieczeniowej, wynik techniczny, Towarzystwa za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 wyniósł -17 533 tys. zł, co było skutkiem budowania portfela sprzedawanych produktów oraz początkowego etapu rozwoju biznesu.

Składka przypisana brutto zarejestrowana przez Towarzystwo w roku 2018 wyniosła 46 932 tys. zł. Wynik z działalności lokacyjnej Towarzystwa za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 wyniósł 1 283 tys. zł. Bezpośrednio w kapitale własnym (kapitał z aktualizacji wyceny) ujęto zyski w wysokości 700 tys. zł.

Istotne zmiany działalności w 2018 roku

Nie odnotowano istotnych zmian w zakresie działalności zakładu ubezpieczeń w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku.

System zarządzania

Funkcjonujący w Towarzystwie system zarządzania jest odpowiedni w stosunku do skali i złożoności działalności Towarzystwa oraz skutecznie wspiera realizację zarówno celów strategicznych, jak i bieżących celów biznesowych i operacyjnych.

Adekwatność systemu zarządzania jest zapewniona w Towarzystwie dzięki:

- strukturze organizacyjnej z jasno określonymi odpowiedzialnościami oraz skutecznemu systemowi przekazywania informacji;
- wprowadzeniu niezależnych funkcji kluczowych;
- kontroli sprawowanej przez Radę Nadzorczą m. in. poprzez działający w jej ramach Komitet ds. Audytu;
- sprawowaniu należytego nadzoru nad procesami biznesowymi;
- realizacji strategii zarządzania ryzykiem i wzmocnienia efektywności systemu kontroli wewnętrznej.

W 2018 roku następowały zmiany na stanowiskach osób kluczowych, zmiany w zakresach odpowiedzialności poszczególnych Członków Zarządu oraz zmiany w składzie Rady Nadzorczej Towarzystwa. Najważniejsze z nich dotyczyły:

- zmiany na stanowisku osoby kluczowej nadzorującej funkcję zarządzania ryzykiem niefinansowym (pani Karolina Jędraszczyk zastąpiła na tym stanowisku Pana Andrzeja Szufę)
- zmiany na stanowisku osoby kluczowej nadzorującej funkcję zgodności z przepisami (Pani Agnieszka Chojnacka zastąpiła na tym stanowisku Pana Pawła Roszkowskiego),
- rezygnacji Pana Juana Cañellas Balanzá z pełnienia funkcji Członka Zarządu odpowiedzialnego za sprzedaż,
- rezygnacji Pana Wojciecha Sass z pełnienia funkcji Prezesa i Członka Zarządu Towarzystwa,
- rezygnacji Pana Robina Spencer z pełnienia funkcji Członka i Przewodniczącego Rady Nadzorczej Towarzystwa,
- rezygnacji Pani Renaty Mrázová z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Towarzystwa,
- rezygnacji Pana Guustaafa Albertusa Schoorlemmer z pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej Towarzystwa,
- powołania Pana Fabiana Joachima Rupprecht w skład Rady Nadzorczej Towarzystwa oraz powierzenia mu funkcji Przewodniczącego.

Ponadto w dniu 10 stycznia 2019 roku Walne Zgromadzenie Towarzystwa powołało Pana Pawła Kacprzyka w skład Zarządu Towarzystwa i powierzyło Panu Pawłowi Kacprzykowi funkcję Prezesa Zarządu Spółki, pod warunkiem uzyskania zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego.

W dniu 26 lutego 2019 roku Komisja Nadzoru Finansowego jednogłośnie udzieliła zgodę na powołanie Pawła Kacprzyka na stanowisko Prezesa Zarządu Nationale-Nederlanden Towarzystwa Ubezpieczeń S.A.

Zakres odpowiedzialności i podział obowiązków pomiędzy Członkami Zarządu Nationale-Nederlanden Towarzystwa Ubezpieczeń S.A. według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku został zaprezentowany w części B.1. sprawozdania.

Profil ryzyka

Kapitałowy wymóg wypłacalności wyznaczany jest według Formuły Standardowej zgodnie z przepisami z przepisami Wypłacalność II. Dominujący udział w kapitałowym wymogu wypłacalności Towarzystwa zajmuje ryzyko rynkowe, przede wszystkim ryzyko koncentracji. Należy jednak zwrócić uwagę, że coraz większą wagę stanowi ryzyko aktuarialne, w tym przede wszystkim ryzyko związane z ryzykiem składki i rezerw.

Stosowane przez Towarzystwo metody do oceny ryzyk, jak również do oceny wrażliwości na ryzyko, są spójne z zasadami zarządzania ryzykiem, ze szczególnym uwzględnieniem własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA). Formuła standardowa - skalibrowana do uśrednionego rynku europejskiego włącznie z rynkiem polskim prawidłowo reprezentuje ryzyka, na które narażone jest Towarzystwo. Ponadto, na podstawie analiz własnych oraz oceny ryzyk, zdefiniowane zostały scenariusze testowe tzw. testy stresu. Wyniki testów stresu wskazują, że poziom kapitału Towarzystwa jest wystarczający do zachowania wypłacalności nawet w sytuacji zrealizowania się scenariuszy ubezpieczeniowych o bardzo dużym wpływie finansowym, natomiast niewypłacalność mogłaby zostać spowodowana dalszym wzrostem kosztów administracyjnych lub niższym niż założony wzrostem biznesu.

W okresie sprawozdawczym kończącym się 31 grudnia 2018 roku w Towarzystwie nastąpił dalszy spadek ryzyka koncentracji ze względu na spadek wartości depozytów oraz wzrost ryzyka aktuarialnego ze względu na wzrost wolumenów sprzedawanych polis oraz planów sprzedażowych.

Wycena do celów wypłacalności

Zgodnie z zasadami Wypłacalności II wymagane jest ekonomiczne, spójne z rynkiem podejście do wyceny aktywów i pasywów. Towarzystwo wycenia poszczególne pozycje aktywów i zobowiązań według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań. Jeśli powyższa metoda jest niemożliwa stosuje się wycenę aktywów i zobowiązań przy zastosowaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań, dokonując korekt odzwierciedlających istniejące różnice. W przypadku braku takiego rynku Towarzystwo stosuje alternatywne metody wyceny. Towarzystwo określa aktywa i zobowiązania, do których mają zastosowanie alternatywne metody wyceny wraz z uzasadnieniem zastosowania określonej metody, dokumentacją założeń, oceną niepewności wyceny i weryfikacją adekwatności stosowanych metod wyceny w porównaniu do zebranych doświadczeń.

Zakłady ubezpieczeń, dla zapewnienia swojej płynności finansowej oraz wypłacalności, zobowiązane są tworzyć odpowiednie rezerwy, które mają je zabezpieczyć na wypadek przyszłych płatności (wypłat odszkodowań). Płatności te na dzień bilansowy nie są znane ani co do czasu ani co do wysokości. Zgodnie z wytycznymi Wypłacalność II wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych na potrzeby wypłacalności (RTU WII) składa się z najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka.

Najlepsze oszacowanie odpowiada średniej ważonej przyszłych przepływów pieniężnych (m.in.: składek, odszkodowań, kosztów) wynikających ze zobowiązań Towarzystwa przy uwzględnieniu wartości pieniądza w czasie oraz prawdopodobieństw zajścia zdarzeń ubezpieczeniowych (tzw. założeń aktuarialnych dotyczących m.in. szkodowości, kosztów, rezygnacji).

Margines ryzyka wyznaczony jest w wysokości zapewniającej, by wartość RTU WII odpowiadała rynkowej wartości zobowiązań.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość RTU WII wyniosła -2 607 tys. zł (ujemne saldo rezerw wynika z wyższej wartości oczekiwanych przepływów dodatnich). Rezerwy te są niższe niż rezerwy na potrzeby sprawozdawczości o 54 037 tys. zł ze względu na stosowanie różnych metod wyceny.

W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku Towarzystwo nie zmieniało zasad uznawania i wyceny aktywów i zobowiązań.

Zarządzanie kapitałem

Dla utrzymania określonego poziomu kapitałów oraz bieżącego monitorowania poziomu kapitałów Towarzystwo przyjęło zasady zarządzania kapitałem uwzględniające specyfikę polskich przepisów prawa i rekomendacje organu nadzoru. Plan kapitałowy Towarzystwa opracowany jest na podstawie 3-letniego planu finansowego, w tym dostępnego na moment przygotowania planu, bilansu według zasad Wypłacalność II.

Towarzystwo nie planuje w najbliższych latach wypłat dywidendy.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Towarzystwo spełniało wymogi wypłacalności i posiadało dopuszczone środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności.

Współczynnik wypłacalności Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniósł **303,96 %**, odzwierciedlając dopuszczone środki własne w kwocie 38 162 tys. zł oraz kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR) w kwocie 12 555 tys. zł.

Minimalny wymóg kapitałowy (MCR) na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniósł 16 026 tys. zł. a wartość dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR wyniosła 38 162 tys. zł.

Towarzystwo posiada wyłącznie środki własne z Kategorii 1, nieograniczone.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wysokość podstawowych środków własnych Towarzystwa, po odliczeniach wyniosła 38 162 tys. zł i składała się z kapitału zakładowego w wysokości 61 971 tys. zł oraz rezerwy uzgodnieniowej w wysokości -23 809 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku nie miały miejsca istotne zmiany w zakresie polityki zarządzania kapitałem Towarzystwa.

A. Działalność i wyniki operacyjne

Wstęp

Niniejszy rozdział sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zawiera ogólne informacje dotyczące spółki Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., uproszczoną strukturę Grupy NN i wyniki z działalności zakładu ubezpieczeń w okresie sprawozdawczym tj. od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku.

A.1. Działalność

Informacje ogólne

Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, ul. Topiel 12 zostało zawiązane Aktem Notarialnym z dnia 9 września 2016 roku i postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XVI Wydział Gospodarczy-Rejestrowy z dnia 24 listopada 2016 roku oraz wpisane do rejestru handlowego w Dziale B pod numerem 0000647311. W dniu 24 listopada 2016 roku postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XIX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, Towarzystwo zostało wpisane do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000647311.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Przedmiotem działalności Towarzystwa jest prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczeń majątkowych i osobowych oraz działalności bezpośrednio z nią związanej. Towarzystwo prowadzi działalność w następujących liniach biznesowych: ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów, ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych, ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej, ubezpieczenia kredytów i poręczeń, ubezpieczenia świadczenia pomocy, ubezpieczenia różnych strat finansowych.

Towarzystwo nie prowadzi działalności w zakresie reasekuracji czynnej.

Towarzystwo prowadzi działalność w Polsce.

Kapitał akcyjny Towarzystwa na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniósł 19 500 000,00 zł.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku akcjonariuszem Towarzystwa było Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A., które posiada 100% udziałów (65.000 akcji imiennych spółki - zwykłych).

Towarzystwo wchodzi w skład grupy kapitałowej, którą tworzy spółka NN Group N.V. i podmioty zależne od spółki NN Group N.V. (dalej jako: Grupa NN). NN Group N.V. jest publiczną spółką z ograniczoną odpowiedzialnością (naamloze vennootschap) zawiązaną na podstawie ustawodawstwa Holandii, prowadzącą działalność ubezpieczeniowo-inwestycyjną.

Organem nadzoru odpowiedzialnym za nadzór nad Grupą NN, do której należy Towarzystwo jest Dutch Central Bank (DNB) z siedzibą w Holandii pod adresem Westeinde 1, 1017 ZN Amsterdam, The Netherlands.

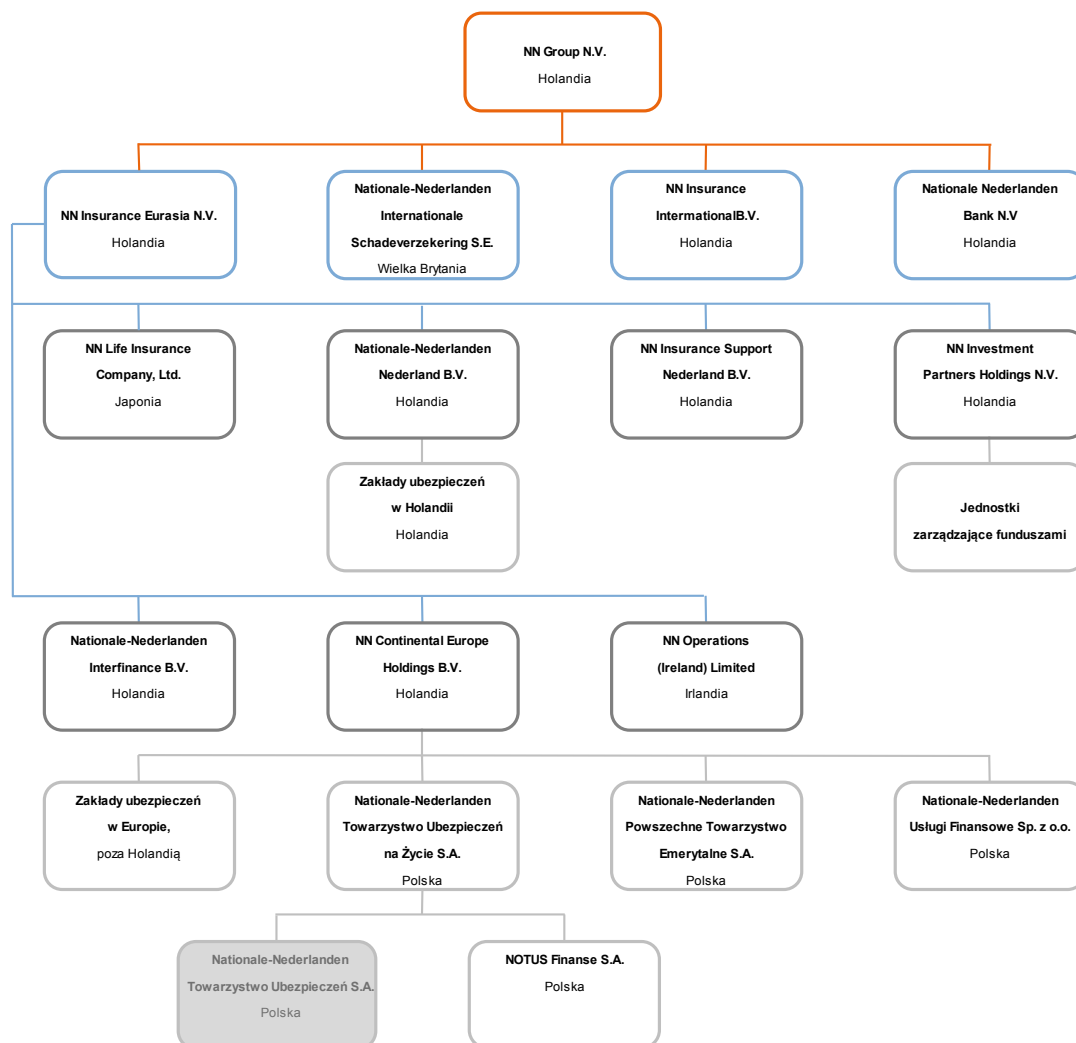
Organem nadzoru odpowiedzialnym za nadzór nad Towarzystwem jest Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) z siedzibą w Warszawie, Pl. Powstańców Warszawy 1.

Biegłym rewidentem Towarzystwa jest Pan Marcin Dymek, kluczowy biegły rewident, nr ewidencyjny 9899 oraz Pan Artur Chądzyński, kluczowy biegły rewident, nr ewidencyjny 11541, działający w imieniu firmy audytorskiej KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k., z siedzibą w Warszawie, ul. Inflancka 4A.

Uproszczona struktura Grupy NN i wykaz istotnych zakładów powiązanych

Uproszczona struktura Grupy NN przedstawia się następująco:

A.2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej

Wynik z działalności ubezpieczeniowej prezentowany jest w rocznym sprawozdaniu finansowym w formularzach technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych. Główne pozycje składające się na wynik z działalności ubezpieczeniowej przedstawione zostały w niniejszym sprawozdaniu w formularzu S.05.01 Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty według linii biznesowych.

Wynik techniczny Towarzystwa za rok kończący się 31 grudnia 2018 i za rok kończący się 31 grudnia 2017, w podziale na grupy ubezpieczeniowe przedstawia poniższa tabela.

Dane w tys. zł

Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych za rok 2018 Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych za rok 2017

Grupa 1	-720	-292
Grupa 2	-6 522	-2 286
Grupa 8	-854	-4
Grupa 9	-2 703	-1
Grupa 13	-195	0
Grupa 16	-5 215	-2 286
Grupa 18	-1 324	0
Razem	-17 533	-4 870

Główne pozycje składające się na wynik z działalności ubezpieczeniowej Towarzystwa, tj. składki, odszkodowania i świadczenia, zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, koszty w podziale na poszczególne linie biznesowe prezentuje poniższa tabela (dane w tys. zł).

		Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna proporcjonalna)						Ogółem
		Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia od wypadku utraty ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	
		C0020	C0070	C0080	C0090	C0110	C0120	C0300
Składki przypisane								
Brutto	R1410	24 364	4 230	261	0	905	17 173	46 932
Udział zakładów reasekuracji	R1420	4 683	402	65	0	439	3 476	9 064
Netto	R1500	19 681	3 828	196	0	466	13 697	37 868
Składki zarobione								
Brutto	R1510	3 600	2 644	120	0	814	3 009	10 187
Udział zakładów reasekuracji	R1520	1 727	383	60	0	390	1 509	4 069
Netto	R1600	1 873	2 261	60	0	424	1 500	6 118
Odszkodowania i świadczenia								
Brutto	R1610	312	526	32	0	198	201	1 269
Udział zakładów reasekuracji	R1620	150	109	30	0	190	102	581
Netto	R1700	162	417	2	0	8	99	688
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych								
Brutto	R1710	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R1720	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1800	0	0	0	0	0	0	0
Koszty poniesione	R1900	6 654	9 354	210	0	1 504	5 232	22 955
Pozostałe koszty	R2500							17
Koszty ogółem	R2600							22 971

W poniższej tabeli zaprezentowano dane porównawcze z poprzedniego okresu sprawozdawczego, (w tys. zł).

		Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna proporcjonalna)						Ogółem
		Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	
		C0020	C0070	C0080	C0090	C0110	C0120	C0300
Składki przypisane								
Brutto	R1410	7 420	2	0	0	0	6 580	14 002
Udział zakładów reasekuracji	R1420	1 797	0	0	0	0	1 593	3 390
Netto	R1500	5 623	2	0	0	0	4 986	10 611
Składki zarobione								
Brutto	R1510	257	1	0	0	0	227	485
Udział zakładów reasekuracji	R1520	123	0	0	0	0	109	232
Netto	R1600	133	1	0	0	0	118	252
Odszkodowania i świadczenia								
Brutto	R1610	12	0	0	0	0	10	23
Udział zakładów reasekuracji	R1620	6	0	0	0	0	5	11
Netto	R1700	6	0	0	0	0	5	12
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych								
Brutto	R1710	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R1720	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1800	0	0	0	0	0	0	0
Koszty poniesione	R1900	2 705	12	1	0	0	2 399	5 117
Pozostałe koszty	R2500							1
Koszty ogółem	R2600							5 117

W 2018 roku odnotowano wyższy przypis składki brutto - wzrost mierzony rok do roku wyniósł 70,2%. Głównym powodem tej zmiany było wprowadzenie nowych produktów oraz większa skala i zakres czasowy działalności, w poprzednim roku sprawozdawczym Towarzystwo rozpoczęło sprzedaż polis we wrześniu. Głównym kanałem sprzedaży Towarzystwa jest kanał bancassurance. W pierwszym kwartale roku 2018 dodatkowo rozpoczęto sprzedaż polis za pośrednictwem kanału sprzedaży bezpośredniej (digital) oraz sprzedaż ubezpieczeń mieszkań w wyspecjalizowanych kanałach sprzedaży (sieci własnej oraz przez pośrednika finansowego Notus Finanse S.A. – spółka siostra).

Wraz ze wzrostem składki w Towarzystwie znacząco wzrosły koszty działalności oraz wypłacone odszkodowania. Odszkodowania wzrosły o 98,2% rok do roku a koszty o 77,7%. Wzrost ten wynika z rozwoju skali działalności i odmiennych ram czasowych w których oferowane były produkty.

A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

Wynik z działalności lokacyjnej Towarzystwa za rok kończący się 31 grudnia 2018 wyniósł 1 283 tys. zł. Bezpośrednio w kapitale własnym (kapitał z aktualizacji wyceny) ujęto zyski w wysokości 700 tys. zł.

Wynik z działalności lokacyjnej Towarzystwa za rok kończący się 31 grudnia 2017 wyniósł 1 492 tys. zł. Bezpośrednio w kapitale własnym (kapitał z aktualizacji wyceny) ujęto zyski w wysokości 509 tys. zł.

W poniższych tabelach zaprezentowano przychody i koszty z działalności lokacyjnej oraz zyski i straty ujęte bezpośrednio w kapitale własnym (kapitał z aktualizacji wyceny) za rok kończący się 31 grudnia 2018 oraz za rok kończący się 31 grudnia 2017, w podziale na istotne grupy aktywów (dane w tys. zł).

Wynik z działalności lokacyjnej 2018 rok

Kategoria aktywów	Przychody z lokat	Nierealizowane zyski z lokat	Koszty działalności lokacyjnej	Nierealizowane straty na lokatach	Zyski i straty ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny	
					Zyski	Straty
Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne w wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	1 292	0	9	0	700	0
Dłużne papiery w wartościowe	987	0	9	0	700	0
Obligacje państwowe	987	0	9	0	700	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	305					
Razem:	1 292	0	9	0	700	0

Wynik z działalności lokacyjnej 2017 rok

Kategoria aktywów	Przychody z lokat	Nierealizowane zyski z lokat	Koszty działalności lokacyjnej	Nierealizowane straty na lokatach	Zyski i straty ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny	
					Zyski	Straty
Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne w wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	1 499	0	7	0	509	0
Dłużne papiery w wartościowe	814	0	7	0	509	0
Obligacje państwowe	814	0	7	0	509	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	685					
Razem:	1 499	0	7	0	509	0

Zmiana wyniku z działalności lokacyjnej była rezultatem niższych o 380 tys. zł przychodów z lokat terminowych, częściowo skompensowanych przez wyższe o 173 tys. zł przychody z tytułu dłużnych papierów wartościowych. Był to efekt utrzymywania większej części aktywów Towarzystwa w obligacjach skarbowych niż w depozytach (76% łącznej wartości aktywów na koniec 2018 roku w porównaniu do 59% na koniec 2017 roku).

Wzrost zysków ujmowanych bezpośrednio w kapitale z aktualizacji wyceny wynikał z wyższej wartości rynkowej obligacji skarbowych utrzymywanych w portfelu Towarzystwa

A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

Zgodnie z Ustawą z dnia 15 stycznia 2016 roku o podatku od niektórych instytucji finansowych opodatkowaniu podlegają aktywa wskazanych instytucji finansowych, w tym zakładów ubezpieczeń. Stawka podatku wynosi 0,0366% podstawy opodatkowania miesięcznie, z uwzględnieniem możliwych wyłączeń przedmiotowych i podmiotowych.

Za rok kończący się 31 grudnia 2018 koszt podatku od niektórych instytucji finansowych, zapłaconego przez Towarzystwo w 2018 roku, wyniósł 385 tys. zł.

Za rok kończący się 31 grudnia 2017 koszt podatku od niektórych instytucji finansowych, zapłaconego przez Towarzystwo w 2017 roku, wyniósł 279 tys. zł.

Leasing

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Towarzystwo nie było stroną umów leasingowych.

Inwestycje związane z sekurytyzacją

Towarzystwo nie posiada inwestycji związanych z sekurytyzacją.

A.5. Wszelkie inne informacje

Nie wystąpiły inne istotne informacje w zakresie wyników Towarzystwa, które powinny zostać ujawnione w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku.

B. System zarządzania

Wstęp

Poniższy rozdział sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zawiera informacje dotyczące systemu zarządzania, stosowanych przez Towarzystwo zasad dotyczących posiadania odpowiednich kompetencji i reputacji, procesu przeprowadzania własnej oceny ryzyka, systemu kontroli wewnętrznej, funkcji audytu wewnętrznego, funkcji aktuarialnej, stosowanych zasad outsourcingu oraz ocenę adekwatności systemu zarządzania.

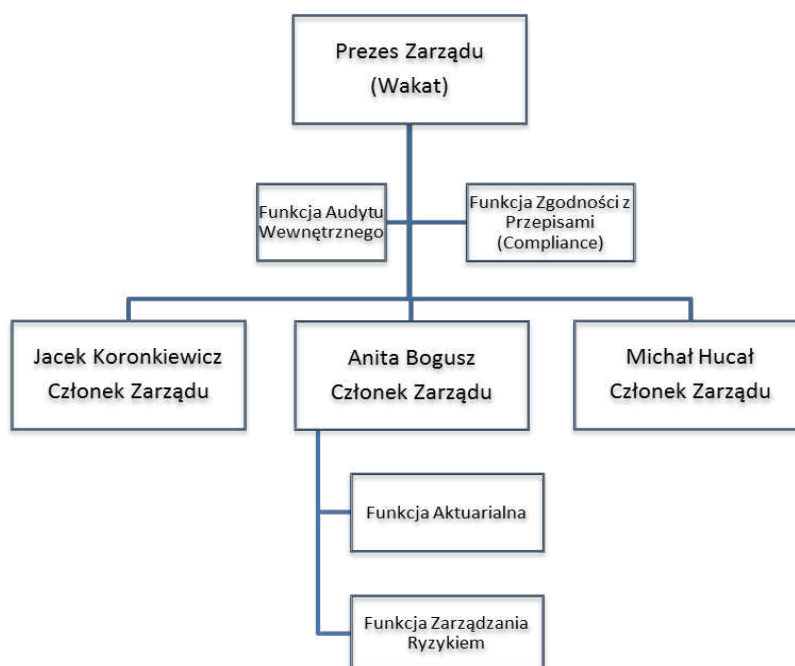
B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania

W ocenie Towarzystwa, funkcjonujący w nim, system zarządzania jest adekwatny do specyfiki prowadzonej działalności, jej skali oraz złożoności ryzyk, którymi zarządza, jak również skutecznie wspiera realizację celów strategicznych oraz bieżących działań biznesowych i operacyjnych.

Efektywne i skuteczne zarządzanie działalnością Towarzystwa jest możliwe dzięki odpowiedniej strukturze organizacyjnej, uwzględniającej jasny i odpowiedni podział obowiązków, zakres odpowiedzialności i podległości służbowej oraz skuteczny system przekazywania informacji. Rada Nadzorcza, w ramach wypełniania swoich funkcji i odpowiedzialności, zatwierdza i nadzoruje realizację strategii zarządzania ryzykiem we wszystkich obszarach oraz nadzoruje efektywność systemu zarządzania.

Schemat organizacyjny

Na poniższym schemacie zaprezentowana została struktura organizacyjna Towarzystwa obowiązująca na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Zarząd

Zarząd odpowiada za prowadzenie spraw i reprezentację Towarzystwa. Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu. W związku z rezygnacją Pana Wojciecha Sass z pełnienia funkcji Prezesa i członka Zarządu Towarzystwa, Zarząd Towarzystwa w dniu 25 września 2018 roku podjął uchwałę zatwierdzającą nowy podział obowiązków pomiędzy członkami Zarządu.

Poniżej został zaprezentowany zakres odpowiedzialności i podział obowiązków pomiędzy Członkami Zarządu Towarzystwa według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Prezes Zarządu (wakat).

Członek Zarządu Pan Jacek Koronkiewicz nadzoruje:

- obszar zarządzania zasobami ludzkimi – do którego zadań należy w szczególności opracowanie i realizacja polityki w zakresie doboru i rozwoju kadr, przygotowanie programu szkoleń, prowadzenie spraw kadrowo-płacowych;
- obszar audytu wewnętrznego – do którego zadań należy w szczególności dostarczanie niezależnej oceny efektywności środków ograniczających ryzyko w procesach biznesowych oraz udzielanie rekomendacji mających na celu poprawę tych środków oraz/lub systemu zarządzania ryzykiem;
- obszar obsługi prawnej – do którego zadań należy w szczególności świadczenie pomocy prawnej w bieżącej działalności Towarzystwa, udzielanie opinii, przygotowywanie projektów umów, wniosków i informacji do sądów i urzędów, udział w opracowywaniu ogólnych

warunków ubezpieczenia, reprezentowanie Towarzystwa przed sądami i organami administracji;

- obszar zarządzania ryzykiem Compliance - do którego zadań należy w szczególności zarządzanie ryzykami niefinansowymi w zakresie ryzyk compliance w bieżącej działalności Towarzystwa, w szczególności ryzykami o charakterze regulacyjnym i reputacyjnym;
- obszar ochrony danych osobowych - do którego zadań należy w szczególności zapewnienie procesów przetwarzania danych osobowych z przepisami prawa, pełnienie roli Inspektora Ochrony Danych (do 25 maja 2018 roku Administratora Bezpieczeństwa Informacji);
- obszar finansów i rachunkowości – do zadań, którego należy w szczególności zapewnienie obsługi finansowej, księgowej Towarzystwa oraz raportowania finansowego w zakresie statutowym i regulacyjnym;
- obszar controllingu – do zadań którego należy w szczególności budżetowanie, kontrola wykonania planów finansowych, zapewnienie bieżącej i okresowej informacji zarządczej, sprawozdawczość finansowa według standardów międzynarodowych;
- obszar przeciwdziałania praniu pieniędzy – do którego zadań należy zapewnienie procesów zapobiegających praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
- obszar obsługi klienta – do zadań którego należy w szczególności ocena ryzyka ubezpieczeniowego (underwriting), rejestracja i administrowanie umowami ubezpieczeniowymi, przyjmowanie i ewidencja składek ubezpieczeniowych, rozpatrywanie i wypłata zgłoszeń o odszkodowanie, rozpatrywanie skarg i reklamacji klientów, zarządzanie korespondencją;
- obszar zakupów – do zadań którego należy w szczególności zapewnienie efektywnego procesu zamawiania i realizowania zakupów towarów i usług na potrzeby Towarzystwa;
- obszar komunikacji – do którego zadań należy w szczególności public relations; organizowanie kontaktów z mediami oraz komunikacja korporacyjna;
- obszar administracji – do którego zadań należy w szczególności zapewnienie materiałów biurowych i zasobów materiałowych niezbędnych do prowadzenia bieżącej pracy Towarzystwa, administracja budynku, w którym znajduje się siedziba Towarzystwa, obsługa Biura Zarządu, BHP.

Członek Zarządu Pani Anita Bogusz nadzoruje:

- obszar sprawozdawczości aktuarialnej - do którego zadań należy w szczególności wyznaczanie i raportowanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz środków własnych, weryfikowanie adekwatności rezerw, rozwój i utrzymanie modeli aktuarialnych, wyznaczanie projekcji aktuarialnych i finansowych dla potrzeb planowania;
- obszar zarządzania ryzykiem aktuarialnym - do którego zadań należy w szczególności wyliczenia i raportowanie wymogów kapitałowych dla potrzeb Wypłacalności II, ocena dopasowania aktywów i pasywów (płynności), wyznaczanie finansowych limitów ryzyka i ocena ryzyka i wypłacalności, nadzór nad reasekuracją i oceną ryzyka ubezpieczeniowego (underwriting);

- obszar zarządzania ryzykiem niefinansowym - do którego zadań należy w szczególności ocena, identyfikacja i monitorowanie ryzyka operacyjnego, zarządzanie ryzykiem defraudacji, zarządzanie ryzykiem informacji, prowadzenie postępowań wyjaśniających w przypadku incydentów operacyjnych, koordynacja procesu zapewnienia ciągłości działania oraz zarządzanie kryzysowe;
- obszar zarządzania projektami – do zadań którego należy w szczególności raportowanie postępów w realizacji planu projektu, raportowanie realizacji budżetu, rejestrowanie ryzyk i problemów, raportowanie wniosków o zmiany, przekazywanie wszystkim istotnym interesariuszom na bieżąco aktualnych informacji na potrzeby regularnych posiedzeń Komitetu Sterującego.

Członek Zarządu Pan Michał Hucal nadzoruje:

- obszar marketingu – do którego zadań należy w szczególności opracowywanie i wdrażanie polityki produktowej i marketingowej, zapewnienie prawidłowej wyceny i konstrukcji produktu, prowadzenie kampanii reklamowych, analiza rynku i pozycji konkurencyjnej Towarzystwa, analiza doświadczenia klienta i prowadzenie akcji retencyjnych;
- obszar rozwoju rozwiązań biznesowych i Sparklab - do którego zadań należy w szczególności wykonywanie obowiązków właściciela biznesowego oraz product ownera w metodologii agile w zakresie systemów informatycznych powierzonych jednostce organizacyjnej; kreowanie i wdrażanie innowacji, szczególnie na styku technologii i konsumenta;
- obszar sprzedaży bezpośredniej – do którego zadań należy w szczególności prowadzenie akcji marketingowych oraz sprzedażowych poprzez Call Center oraz wsparcie sprzedaży w digital na stronie www.nn.pl;
- obszar sprzedaży - do którego należy w szczególności opracowywanie i wdrażanie zasad polityki sprzedażowej Towarzystwa, współpraca Towarzystwa z agentami, brokerami i multiagencjami, podmiotami z obszaru Bancassurance i Affinity, zarządzanie jakością sprzedaży, naliczanie i wypłata prowizji, przeprowadzanie szkoleń dla sieci sprzedaży, egzaminowanie agentów i osób wykonujących czynności agencyjne oraz zgłaszanie agentów i osób wykonujących czynności agencyjne do rejestru agentów ubezpieczeniowych;
- obszar technologii informatycznej – do zadań którego należy w szczególności zapewnienie obsługi Towarzystwa w zakresie sprzętu i oprogramowania informatycznego oraz innych rozwiązań technicznych.

Kluczowe Funkcje

W Towarzystwie powołane zostały Osoby Nadzorujące Kluczowe Funkcje, w tym Funkcję Zarządzania Ryzykiem pełnią przez Dyrektora ds. Zarządzania Ryzykiem Niefinansowym (ryzyko operacyjne) oraz Starszego Aktuariusza (ryzyko finansowe), Funkcję Aktuarialną pełnią przez Starszego Aktuariusza, Funkcję Zgodności z Przepisami (Compliance) pełnią przez Dyrektora Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance i Funkcję Audytu Wewnętrznego pełnią przez Menadżera ds. Audytu.

Funkcja Zarządzania Ryzykiem

Do głównych zadań Funkcji Zarządzania Ryzykiem należy monitorowanie systemu zarządzania ryzykiem, analiza profilu ryzyka i ocena nowych ryzyk oraz przeprowadzanie procesu ORSA (własna ocena ryzyka i wypłacalności).

Funkcja Aktuarialna

Do głównych obowiązków Funkcji Aktuarialnej należy nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rachunkowości.

Funkcja Zgodności z Przepisami (Compliance)

Do obowiązków Funkcji Compliance należy m.in. doradzanie zarządzającym Towarzystwem w sprawach dotyczących zapewnienia zgodności z przepisami, poprzez bieżącą identyfikację, ocenę i monitorowanie ryzyka.

Funkcja Audytu Wewnętrznego

Do obowiązków Funkcji Audytu Wewnętrznego należy m.in. przygotowanie, wykonanie audytu oraz wydawanie rekomendacji na podstawie wykonanych prac i przygotowanie raportu z ustaleniami, obserwacjami oraz rekomendacjami.

Struktura Komitetów Towarzystwa

W ramach systemu zarządzania w Towarzystwie działają komitety, których zadaniem jest wspieranie efektywnych i transparentnych procesów oraz podejmowanie decyzji. Zakres uprawnień, jak również cel, odpowiedzialność i role zostały określone w odpowiednich regulaminach własnych każdego z komitetów.

Poniżej zaprezentowano strukturę komitetów działających w Towarzystwie według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Komitet ds. Audytu

W ramach Rady Nadzorczej Towarzystwa działa Komitet ds. Audytu.

Do obowiązków Komitetu ds. Audytu należy w szczególności:

- monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem, w tym zakresie sprawozdawczości finansowej;
- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej;
- monitorowanie wykonywania rewizji finansowej w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej;
- kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta firmy audytorskiej w szczególności w przypadku gdy na rzecz Towarzystwa są świadczone usługi inne niż badanie sprawozdań finansowych.

W skład Komitetu ds. Audytu na dzień 31 grudnia 2018 roku wchodził:

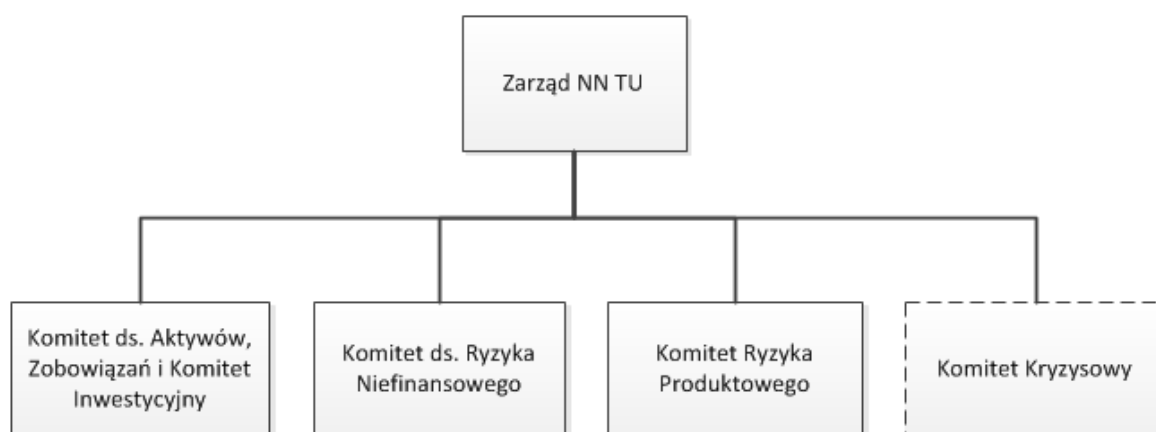
- Pan Paweł Śliwiński - przewodniczący
- Pan Gustaaf Albertus Schoorlemmer

- Pan Tomasz Gabrusewicz.

Komitety ds. Ryzyka

W celu wsparcia zarządzających Towarzystwa w nadzorowaniu wszelkich spraw związanych z ryzykiem, kapitałem, produktami oraz modelami została utworzona struktura Komitetów ds. Ryzyka.

Poniżej zaprezentowano przegląd struktury organizacyjnej Komitetów ds. Ryzyka działających w Towarzystwie:

- **Komitet ds. Aktywów, Zobowiązań i Komitet Inwestycyjny** nadzoruje wszystkie sprawy związane z ryzykiem finansowym;
- **Komitet ds. Ryzyka Niefinansowego** nadzoruje wszystkie sprawy związane z ryzykiem niefinansowym (ryzyko operacyjne i ryzyko niezgodności z przepisami);
- **Komitet ds. Ryzyka Produktowego i Portfelowego** nadzoruje wszystkie sprawy związane z ryzykiem produktowym i portfelowym;
- **Komitet Kryzysowy** nadzoruje wszystkie sprawy związane z ryzykiem sytuacji kryzysowych.

Stałe Komitety wspierające System Kontroli Wewnętrznej

Stalymi komitetami wchodzącymi w skład systemu kontroli wewnętrznej (w ramach I linii obrony) są m.in.:

- **Komitet ds. Jakości Sprzedaży**, który nadzoruje wszystkie sprawy związane z jakością sprzedaży produktów ubezpieczeniowych;

- **Komitet ds. Jakości Danych**, który nadzoruje wszystkie sprawy związane z jakością danych wykorzystywanych do raportowania finansowego na potrzeby wypłacalności;
- **Komitet ds. Bezpieczeństwa Fizycznego i Personalnego**, który nadzoruje wszystkie sprawy związane z Bezpieczeństwem Higieny Pracy.

Linie obrony Systemu Zarządzania Ryzykiem

Funkcjonujący w Towarzystwie System Zarządzania Ryzykiem (ZR) bazuje na trzech liniach obrony, w skład których wchodzi:

- I linia - poszczególne obszary biznesowe - odpowiadają za zarządzanie ryzykiem i działanie w ramach apetytu na ryzyko Towarzystwa przy podejmowanych decyzjach biznesowych;
- II linia - Departament Zarządzania Ryzykiem Zgodności (Compliance), Departament Prawny, Pion Zarządzania Ryzykiem - monitoruje profil i poziom ryzyka, doradza kadry zarządzającej optymalizację profilu ryzyka oraz ocenia jakość zarządzania ryzykiem przez I linię;
- III linia - Dział Audytu Wewnętrznego - funkcjonuje całkowicie niezależnie od I i II linii obrony, dokonuje oceny ogólnej skuteczności wewnętrznych mechanizmów kontrolnych oraz wydaje konkretne zalecenia mające na celu dalsze usprawnianie procesów lub struktury zarządzania i kontroli ryzyka.

Istotne zmiany w stosunku do roku poprzedniego

W 2018 roku następowały zmiany na stanowiskach osób kluczowych, zmiany w zakresach odpowiedzialności poszczególnych Członków Zarządu oraz zmiany w składzie Rady Nadzorczej Towarzystwa:

- w dniu 30 stycznia 2018 roku nastąpiła zmiana na stanowisku osoby kluczowej nadzorującej funkcję zarządzania ryzykiem niefinansowym. Zarząd Towarzystwa odwołał Pana Andrzeja Szufę i powołał do pełnienia tej funkcji Panią Karolinę Jędraszczyk,
- w dniu 14 marca 2018 roku Pan Juan Cañellas Balanzá złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu Towarzystwa z dniem 31 marca 2018 roku,
- w dniu 9 kwietnia 2018 roku Pan Robin Spencer złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka i Przewodniczącego Rady Nadzorczej Towarzystwa z dniem 31 maja 2018 roku,
- w dniu 22 maja 2018 roku nastąpiła zmiana na stanowisku osoby kluczowej nadzorującej funkcję zgodności z przepisami (compliance). Zarząd Towarzystwa odwołał Pana Pawła Roszkowskiego i powołał do pełnienia tej funkcji Panią Agnieszkę Chojnacką,
- w dniu 27 sierpnia 2018 roku Pan Wojciech Sass złożył rezygnację z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Towarzystwa z dniem 15 września 2018 roku,
- w dniu 16 października 2018 roku Pani Renata Mrázová złożyła rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Towarzystwa z dniem 31 października 2018 roku,
- w dniu 22 listopada 2018 roku Pan Fabian Joachim Rupprecht został powołany przez Walne Zgromadzenie Towarzystwa w skład Rady Nadzorczej Towarzystwa,

- w dniu 25 lutego 2019 r. Pan Gustaaf Albertus Schoorlemmer złożył rezygnację z pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej Towarzystwa z dniem 18 marca 2019 r.,
- w dniu 19 marca 2019 r. Rada Nadzorcza Towarzystwa powierzyła Panu Fabianowi Joachimowi Rupprechtowi funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej Towarzystwa.

Ponadto w dniu 10 stycznia 2019 roku Walne Zgromadzenie Towarzystwa powołało Pana Pawła Kacprzyka w skład Zarządu Towarzystwa i powierzyło Panu Pawłowi Kacprzykowi funkcję prezesa Zarządu Spółki, pod warunkiem uzyskania zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego. W dniu 26 lutego 2019 roku Komisja Nadzoru Finansowego jednogłośnie udzieliła zgodę na powołanie Pawła Kacprzyka na stanowisko Prezesa Zarządu Towarzystwa.

Ostateczny zakres odpowiedzialności poszczególnych Członków Zarządu obowiązujący na dzień 31 grudnia 2018 roku został przedstawiony na początku rozdziału.

W 2018 roku Towarzystwo nie dokonywało innych istotnych zmian w systemie zarządzania.

Rada Nadzorcza

Obowiązki Rady Nadzorczej w ramach systemu zarządzania zostały opisane szczegółowo w Regulaminie Rady Nadzorczej. W ramach wypełniania swoich funkcji, Rada Nadzorcza m.in. zatwierdza i nadzoruje realizację strategii zarządzania ryzykiem we wszystkich obszarach oraz nadzoruje efektywność systemu zarządzania.

W skład Rady Nadzorczej Towarzystwa na dzień 31 grudnia 2018 roku wchodził:

- Pan Gustaaf Albertus Schoorlemmer – przewodniczący
- Pan Paweł Śliwiński – wiceprzewodniczący (członek niezależny)
- Pan Fabian Joachim Rupprecht.
- Pan Tomasz Gabrusewicz (niezależny członek).

Poszczególni Członkowie Rady Nadzorczej nie mają wyznaczonego podziału obowiązków z wyłączeniem funkcji przewodniczącego i wiceprzewodniczącego.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- opiniowanie sprawozdania finansowego Towarzystwa oraz sprawozdania Zarządu z działalności Towarzystwa, a także zatwierdzanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa;
- opiniowanie wniosków Zarządu w sprawach podziału zysku lub pokrycia straty;
- zatwierdzanie przewidzianych w statucie regulaminów z wyjątkiem regulaminu Rady Nadzorczej;
- zatwierdzenie wniosków Zarządu na dokonywanie czynności prawnych polegających na zaciąganiu zobowiązań przekraczających 100% kapitału zakładowego;
- zatwierdzenie i nadzorowanie realizacji strategii zarządzania ryzykiem, w tym w obszarze reasekuracji;
- dokonywanie oceny stosowanych zasad wprowadzonych na podstawie wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”;

- zatwierdzenie regulacji określających zasady wynagradzania członków Zarządu oraz nadzór na wprowadzoną polityką wynagradzania, w tym dokonanie weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia przed wypłatą całości lub części tego wynagrodzenia;
- przygotowywanie i przedstawianie Walnemu Zgromadzeniu raz w roku raportu z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania;
- sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem obszarów technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego;
- sprawowanie nadzoru nad efektywnością systemu zarządzania produktem oraz monitorowanie realizacji zasad i procedur badania adekwatności produktu;
- wybór firmy audytorskiej do badania sprawozdań finansowych Towarzystwa oraz sprawozdania z wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa;
- przedstawienie Walnemu Zgromadzeniu uzasadnienia wyboru firmy audytorskiej w przypadku gdy decyzja Rady Nadzorczej odbiega od rekomendacji Komitetu ds. Audytu lub w przypadku gdy zadania Komitetu ds. Audytu wykonywane są przez Radę Nadzorczą;
- zawieszanie w czynnościach członków Zarządu.

W ramach Rady Nadzorczej działa opisany wyżej Komitet ds. Audytu.

Polityka wynagradzania

Towarzystwo przyjęło politykę wynagradzania pracowników, Członków Zarządu Towarzystwa oraz Członków Rady Nadzorczej.

Polityka wynagradzania pracowników i Członków Zarządu obejmuje zarówno stałe, jak i zmienne składniki wynagrodzenia. Całkowita wysokość wynagrodzenia zmiennego nie może być wyższa, niż roczne wynagrodzenie stałe. Stały składnik wynagrodzenia oparty jest na wycenie danego stanowiska oraz wynikach rocznej oceny pracowniczej. Zmienny składnik wynagrodzenia zależy od wyników osiągniętych przez danego pracownika, a także od ogólnych wyników Towarzystwa.

W przypadku Członków Zarządu wynagrodzenie zmienne jest uzależnione od wyników oceny rocznej realizacji celów biznesowych danego Członka Zarządu oraz kompetencji, a także od oceny Rady Nadzorczej sposobu zarządzania przez Członka Zarządu swoim obszarem.

Dodatkowo zmienny składnik wynagrodzenia jest uzależniony od kryteriów finansowych, jak również określonych kryteriów niefinansowych. Funkcje monitorujące (podlegające CFO, CRO, CHRO, Departament Prawny, Funkcja Audytu Wewnętrznego, Funkcja Compliance, Funkcja Zarządzania Ryzykiem oraz Funkcja Aktuarialna) nie podlegają ocenie na podstawie kryteriów finansowych. Osiągnięte wyniki, formułowane na podstawie kryteriów finansowych lub niefinansowych, stanowią podstawę uprawnień do zmiennych składników wynagrodzenia (premia pracownicza). Dodatkowo, wybrani pracownicy oraz Członkowie Zarządu uprawnieni są do otrzymania akcji Grupy NN.

Członkowie Rady Nadzorczej pobierają wynagrodzenie uzależnione od udziału z posiedzeniach Rady Nadzorczej, swojego statusu (Członek zależny/niezależny), pełnionej funkcji (tj. Członek Rady Nadzorczej/Przewodniczący/Zastępca Przewodniczącego/Członek Komitetu ds. Audytu).

Towarzystwo nie wdrożyło programów emerytalno-rentowych lub programów wcześniejszych emerytur.

Informacje dotyczących istotnych transakcji

W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku, Towarzystwo nie zawarło istotnych transakcji z udziałowcami, osobami wywierającymi znaczący wpływ na zakład oraz z członkami organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego.

B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

Towarzystwo posiada zasady dotyczące kompetencji i reputacji definiujące wymagania stanowiska, niezbędne kwalifikacje i doświadczenie, które są stosowane każdorazowo przy zatrudnianiu osób na kluczowe funkcje tj. stanowisko Prezesa i Członka Zarządu oraz stanowiska osób nadzorujących inne kluczowe funkcje (Osoba Nadzorująca Funkcję Zarządzania Ryzykiem, Osoba Nadzorująca Funkcję Compliance, Osoba Nadzorująca Funkcję Audytu Wewnętrznego, Osoba Nadzorująca Funkcję Aktuariałną).

Kandydat na członka Zarządu Towarzystwa musi spełniać łącznie następujące wymagania:

- posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa;
- nie był skazany za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu;
- daje rękojmię prowadzenia spraw zakładu ubezpieczeń w sposób należyty.

Co najmniej połowa Członków Zarządu Towarzystwa, w tym Prezes Zarządu oraz Członek Zarządu odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem, musi posiadać udowodnioną znajomość języka polskiego. Ponadto co najmniej połowa Członków Zarządu Towarzystwa, w tym Prezes Zarządu oraz Członek Zarządu odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem, musi posiadać doświadczenie zawodowe niezbędne do zarządzania zakładem ubezpieczeń.

Kandydat na stanowisko Osoby Nadzorującej inną kluczową funkcję musi łącznie spełniać następujące wymagania:

- posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa;
- nie był skazany za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu;
- posiada doświadczenie zawodowe niezbędne do wykonywania nadzorowanej kluczowej funkcji;
- daje rękojmię wykonywania zadań w sposób należyty;
- w przypadku funkcji aktuariałnej - jest aktuariuszem wpisanym do rejestru aktuariuszy.

Opis procedury używanej do oceny kwalifikacji, umiejętności i reputacji

Pracownik Pionu Zasobów Ludzkich, odpowiedzialny za proces rekrutacji na dane stanowisko w Towarzystwie, każdorazowo sprawdza czy stanowisko należy do funkcji kluczowych oraz jakie wymogi zgodnie z UoDUiR powinien spełniać kandydat.

Proces oceny kandydata na stanowisko należące do funkcji kluczowych obejmuje ocenę kompetencji i kwalifikacji zawodowych i formalnych, wiedzy oraz odpowiedniego doświadczenia w sektorze ubezpieczeniowym, innych sektorach finansowych lub innych rodzajach działalności oraz uwzględnia obowiązki powierzone tej osobie a także, o ile ma to znaczenie dla wykonywania tych obowiązków, jej umiejętności w dziedzinie ubezpieczeń, finansów, rachunkowości, funkcji aktuarialnych i zarządzania.

Ocena kompetencji uwzględnia obowiązki powierzone poszczególnym osobom nadzorującym funkcje kluczowe, tak aby zapewnić należyte zróżnicowanie kwalifikacji, wiedzy i odpowiedniego doświadczenia gwarantujące profesjonalizm w zarządzaniu Towarzystwem i jego nadzorowaniu.

Ocena reputacji obejmuje ocenę uczciwości i prawidłowej sytuacji finansowej tej osoby w oparciu o informacje dotyczące jej charakteru oraz postępowania w życiu prywatnym i zawodowym, w tym dotyczące kwestii karnych, finansowych i nadzorczych mających znaczenie do celów oceny.

Towarzystwo informuje Komisję Nadzoru Finansowego o zmianach na stanowiskach osób nadzorujących inne kluczowe funkcje, w terminie 7 dni od dnia dokonania zmiany. Towarzystwo informuje Komisję Nadzoru Finansowego o zmianach w składzie zarządu lub rady nadzorczej, w terminie 7 dni od dnia podjęcia uchwały o powołaniu lub odwołaniu członka zarządu, członka rady nadzorczej, a także powzięcia informacji o innym zdarzeniu powodującym zmianę składu zarządu, rady nadzorczej.

B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

Strategia zarządzania ryzykiem

Strategia zarządzania ryzykiem jest zgodna ze strategią biznesową Towarzystwa i wspiera je w realizowaniu strategii biznesowej. Celem strategii zarządzania ryzykiem jest zabezpieczenie stabilnego wzrostu, dodawanie wartości udziałowcom oraz klientom.

Kluczowym elementem strategii jest apetyt na ryzyko. Apetyt na ryzyko wspiera strategię biznesową, pomagając unikać podejmowania niechcianego lub nadmiernego ryzyka. Ma również na celu optymalizację wykorzystania kapitału. Strategia zarządzania ryzykiem wspomaga decyzje biznesowe poprzez dostarczanie kluczowych wskaźników profilu ryzyka oraz kontroli wynikających z przyjętej strategii.

Strategia biznesowa i jej cele, w tym określenie akceptowalnego ryzyka, zasady zarządzania ryzykiem i kapitałem są podsumowane w procesie własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA) przeprowadzonym w oparciu o corocznie aktualizowany średniookresowy plan biznesowy i finansowy. W ramach przygotowania Towarzystwo przeprowadza ocenę najważniejszych ryzyk (High Level Risk Assessment), w celu zidentyfikowania kluczowych ryzyk stanowiących zagrożenie dla

strategicznych i kapitałowych założeń spółki. Na tej podstawie określone są scenariusze testowe, których wynik wskazuje na możliwe potrzeby kapitałowe Towarzystwa.

Raport ORSA wspiera zarząd w ocenie poziomu ryzyka i profilu kapitałowego firmy przeanalizowanych dla szerokiego zakresu scenariuszy testów. Raport ten jest przygotowywany w cyklu co najmniej rocznym oraz zatwierdzany przez Zarząd Towarzystwa. W przypadku zidentyfikowania istotnej zmiany w profilu ryzyka Towarzystwa wynikającej ze zmiany procesów wewnętrznych lub otoczenia biznesowego, częstotliwość ORSA może zostać zwiększona.

W cyklach co najmniej kwartalnych Zarząd Towarzystwa informowany jest, bezpośrednio lub poprzez odpowiedni komitet, o istotnych ryzykach na jakie Towarzystwo jest narażone, a w celu ograniczenia ryzyka podejmowane są działania mitygujące. Na podstawie tych informacji Zarząd Towarzystwa ocenia czy Towarzystwo działa w ramach apetytu na ryzyko oraz jakie akcje trzeba podjąć, aby skuteczniej zarządzać ryzykiem. Proces ten zapewnia, iż Towarzystwo w sposób ciągły jest w stanie odpowiadać na pojawiające się ryzyka, które mogłyby istotnie wpłynąć na wyniki finansowe i wypłacalność Towarzystwa.

Funkcje kluczowe

Towarzystwo ustanowiło cztery funkcje kluczowe: Funkcję Zarządzania Ryzykiem, Funkcję Compliance, Funkcję Aktuarną oraz Funkcję Audytu Wewnętrznego. W niniejszym rozdziale, System zarządzania ryzykiem, zaprezentowana została Funkcja Zarządzania Ryzykiem oraz Funkcja Compliance, natomiast pozostałe funkcje zostały szerzej opisane w dalszej części dokumentu, w punktach B.5 i B.6.

Niezależność funkcji kluczowych

Osoby pełniące kluczowe funkcje, z racji pełnionych obowiązków, mają zapewnioną możliwość eskalacji spornych kwestii na wyższy poziom struktury zarządzania.

Niezależność kluczowych funkcji zapewniona jest również poprzez prawo do regularnego uczestnictwa w posiedzeniach Zarządu Towarzystwa. Dodatkowo, przynajmniej raz do roku osoba pełniąca kluczową funkcję, w ramach swoich obowiązków, przedstawia Radzie Nadzorczej Towarzystwa sprawozdanie z wykonywania czynności należących do tej kluczowej funkcji.

Funkcja Zarządzania Ryzykiem

Funkcja Zarządzania Ryzykiem identyfikuje, wycenia, monitoruje oraz raportuje ryzyka w Towarzystwie, rozwija metodologię pomiaru tych ryzyk oraz jest funkcją doradczą odnośnie tolerancji na ryzyko, profilu ryzyka oraz apetytu na ryzyko. CRO zapewnia, że Zarząd jest dobrze poinformowany oraz rozumie ekspozycję Towarzystwa na poszczególne ryzyka.

Kontrola poziomu ryzyka

Profil i poziom ryzyka jest monitorowany w oparciu o apetyt na ryzyko, miary i limity ryzyka wynikające z apetytu na ryzyko. Towarzystwo regularnie przeprowadza ocenę ryzyka. Profil ryzyka oraz wymogi kapitałowe oceniane są zgodnie z wymogami formuły standardowej w systemie Wypłacalność II. Dodatkowo niektóre typy ryzyka mogą podlegać własnej, profesjonalnej ocenie w celu ich identyfikacji i kwantyfikacji.

B.4. System kontroli wewnętrznej

Towarzystwo wdrożyło System Kontroli Wewnętrznej (SKW), w którego skład wchodzi:

- zdefiniowany apetyt na ryzyko Towarzystwa;
- miary apetytu na ryzyko w formie jakościowej i ilościowej oraz raportowanie realizacji kluczowych kontroli (dla zidentyfikowanych głównych ryzyk) przez pierwszą linię obrony;
- definiowanie działań naprawczych w przypadku zidentyfikowanych słabości;
- monitorowanie poziomu ryzyka, testowanie kontroli, jak również ocena oraz raportowanie ryzyka.

Rada Nadzorcza Towarzystwa ma wpływ na wybrane elementy SKW poprzez działający w jej ramach Komitet ds. Audytu. Ponadto Rada Nadzorcza zapoznaje się, przedstawia opinie oraz zatwierdza:

- strategię zarządzania ryzykiem oraz przyjęty poziom apetytu na ryzyko;
- główne zidentyfikowane ryzyka w Towarzystwie;
- istotne transakcje wewnątrz grupy kapitałowej.

Rada Nadzorcza Towarzystwa jest regularnie informowana o wnioskach wynikających z raportowanego poziomu ryzyka, w szczególności o wnioskach wynikających z raportu ORSA.

Funkcja Zgodności z Przepisami (Compliance)

Zadaniem Funkcji Compliance są m.in.:

- doradzanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej w zakresie zgodności wykonywania działalności ubezpieczeniowej z przepisami prawa oraz rekomendacjami i wytycznymi nadzorczymi;
- ocenę możliwego wpływu zmian stanu prawnego na operacje działalności Towarzystwa;
- określenie i ocena ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Towarzystwo standardów postępowania;
- ocena adekwatności środków i działań przyjmowanych podejmowanych przez zakład ubezpieczeń w celu zapobiegania niezgodności z przepisami;
- aktywna współpraca i doradzanie Komórkom Organizacyjnym Towarzystwa w celu zarządzania ryzykiem zgodności w całym cyklu życia produktów i działalności;
- wsparcie strategii Towarzystwa poprzez ustanowienie ról i obowiązków, w celu implementowania dobrych praktyk, w zakresie przestrzegania przepisów oraz standardów rynkowych, a także rekomendacji i wytycznych nadzorczych;
- podnoszenie wśród Pracowników Towarzystwa świadomości w zakresie ryzyka braku zgodności;
- określanie wyników identyfikacji, oceny, kontroli oraz monitorowania ryzyka braku zgodności, realizowanych przez Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance oraz przekazywanie raportów zawierających te wyniki.

Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance pełni funkcję Whistleblowing Reporting Officer, tj. osoby przyjmującej zgłoszenia naruszeń zgodnie z przyjętą przez Zarząd Procedurą zgłaszania nieprawidłowości. Do zgłaszania naruszeń przepisów wewnętrznych lub zewnętrznych oraz o innych nieprawidłowościach uprawniony jest każdy pracownik – zarówno w formie anonimowej jak i bez zachowania anonimowości. W przypadku zgłoszeń, w których pracownicy nie zachowują anonimowości, ich tożsamość pozostaje chroniona przez Dyrektora Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance.

B.5. Funkcja Audytu Wewnętrznego

Realizacja Funkcji Audytu Wewnętrznego w Towarzystwie

Towarzystwo posiada skuteczną Funkcję Audytu Wewnętrznego, która obejmuje ocenę adekwatności i efektywności Systemu Kontroli Wewnętrznej i innych elementów systemu zarządzania.

Funkcja Audytu Wewnętrznego obejmuje swoimi działaniami wszystkie czynności operacyjne wykonywane przez Towarzystwo.

W celu skutecznego wykonywania Funkcji Audytu Wewnętrznego, Menadżer ds. Audytu oraz Pracownicy Departamentu Audytu Wewnętrznego mają zapewniony odpowiedni dostęp do informacji, w szczególności:

- mają pełny, możliwy do realizacji w każdym momencie, dostęp do systemów, dokumentów, jednostek, biur oraz pracowników Towarzystwa; dostęp ten realizowany jest przy zachowaniu zasad związanych z poufnością dokumentów oraz ochroną danych osobowych;
- uzyskują niezbędne do realizacji działań audytowych wyjaśnienia, dodatkowe informacje oraz wsparcie od pracowników Towarzystwa;
- samodzielnie planują działania audytowe, ich zakres oraz terminy realizacji, uwzględniając przy tym zasadę najmniejszej możliwej uciążliwości w stosunku do bieżących działań operacyjnych Towarzystwa.

Niezależność i obiektywność Funkcji Audytu Wewnętrznego

Funkcja Audytu Wewnętrznego jest obiektywna i niezależna. Obiektywność i niezależność zapewniona jest w szczególności poprzez:

- linię raportowania Menadżera ds. Audytu, który raportuje bezpośrednio (hierarchicznie) do Prezesa Zarządu Towarzystwa oraz funkcjonalnie do Komitetu ds. Audytu ustanowionego na poziomie Rady Nadzorczej Towarzystwa;
- niezależność Funkcji Audytu Wewnętrznego od funkcji operacyjnych oraz innych kluczowych funkcji, zarówno w strukturze organizacyjnej, jak i w bieżącym działaniu; Funkcja Audytu Wewnętrznego samodzielnie stanowi trzecią linię obrony w strukturze opartej na 3 liniach obrony w Towarzystwie;
- realizację zasady, zgodnie z którą w przypadku, gdy osoba wykonująca czynności w ramach Funkcji Audytu Wewnętrznego (pracownik Departamentu Audytu Wewnętrznego) wykonywała wcześniej zadania w ramach innej jednostki organizacyjnej Towarzystwa, w celu zapobiegania konfliktowi interesów, nie może ona realizować zadań audytorskich w odniesieniu do tego obszaru przez okres 12 miesięcy od zakończenia wykonywania zadań w ramach tej jednostki organizacyjnej.

B.6. Funkcja Aktuariajna

Funkcja Aktuariajna realizowana jest przez osoby dysponujące wiedzą z zakresu matematyki aktuariajnej i finansowej oraz wykazujące się stosownym doświadczeniem w stosowaniu właściwych standardów zawodowych. Osoba Nadzorująca Funkcję Aktuariajną raportuje bezpośrednio do Członka Zarządu ds. Ryzyka (CRO).

Do zadań Funkcji Aktuariajnej należy:

- koordynacja i nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rachunkowości;
- zapewnienie adekwatności metodologii i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;
- ocena, czy dane wykorzystane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości;
- porównanie najlepszych oszacowań (ang. best estimates & assumptions, BEA) z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń;
- informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej Towarzystwa o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;
- wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia;
- wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji.

Co najmniej raz do roku Osoba Nadzorująca Funkcję Aktuarialną przygotowuje Raport Funkcji Aktuarialnej zawierający opinie odnośnie powyżej wymienionych obszarów. Walidacja RTU jest przeprowadzana w ramach Raportu Funkcji Aktuarialnej. Raport ten jest przedstawiany Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Towarzystwa.

B.7. Outsourcing

W Towarzystwie został wdrożony system nadzoru nad outsourcingiem wraz z podziałem odpowiedzialności w procesie, mający na celu zapewnienie, że:

- zostały przeprowadzone szczegółowe analizy w celu weryfikacji czy potencjalny usługodawca posiada umiejętności i możliwości oraz ewentualne zezwolenia wymagane na podstawie przepisów prawa, pozwalające mu wykonywać w odpowiedni sposób zlecane funkcje lub czynności, uwzględniając przy tym cele i potrzeby Towarzystwa;
- zostały objaśnione warunki umowy outsourcingu, w zrozumiałym sposób, organowi zarządzającemu oraz ich zatwierdzenie przez ten organ;
- została zawarta pisemna umowa pomiędzy Towarzystwem a usługodawcą, w której wyraźnie określono odpowiednie prawa i obowiązki Towarzystwa i usługodawcy;
- Towarzystwu nie zagraża żaden faktyczny lub potencjalny konflikt interesów;
- nie ma naruszeń prawa, a w szczególności przepisów dotyczących ochrony danych;
- w uzasadnionych przypadkach, usługodawca podlega takim samym przepisom dotyczącym bezpieczeństwa i poufności informacji jak Towarzystwo.

Outsourcing elementów systemu zarządzania lub istotnych czynności i funkcji operacyjnych

Outsourcing elementów systemu zarządzania lub istotnych czynności lub funkcji operacyjnych Towarzystwa jest realizowany w taki sposób, aby nie spowodować wywarcia istotnego negatywnego wpływu na jakość systemu Zarządzania Towarzystwa oraz na zdolność organu nadzoru do monitorowania należytego wykonywania obowiązków przez Towarzystwo. Outsourcing nie może także wywołać nieuzasadniony wzrost ryzyka operacyjnego lub osłabienie jakości ciągłej i zadowolającej obsługi ubezpieczonych.

W ramach outsourcingu elementów systemu zarządzania lub istotnych czynności i funkcji operacyjnych, Towarzystwo powierzyło podmiotom Grupy NN oraz innym wybranym podmiotom następujące czynności:

- likwidacja szkód z niektórych umów ubezpieczeń; usługa ta jest realizowana na terenie Polski;
- zarządzanie aktywami; usługa ta realizowana jest na terenie Polski.

B.8. Wszelkie inne informacje

Nie odnotowano innych istotnych informacji w zakresie systemu zarządzania, które powinny zostać ujawnione w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku.

C. Profil ryzyka

Wstęp

Poniższy rozdział zawiera informacje dotyczące profilu ryzyka Towarzystwa w podziale na następujące kategorie:

- ryzyko aktuarialne,
- ryzyko rynkowe,
- ryzyko kredytowe,
- ryzyko płynności,
- ryzyko operacyjne,
- inne istotne rodzaje ryzyka.

W celu wyznaczenia kapitałowego wymogu wypłacalności Towarzystwo stosuje metodologię Formuły Standardowej. Metody stosowane do oceny ryzyk, jak również do oceny wrażliwości na ryzyko, są spójne z zasadami zarządzania ryzykiem przedstawionymi w części B sprawozdania, ze szczególnym uwzględnieniem własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA). Na podstawie analiz własnych oraz oceny ryzyk zdefiniowane zostały scenariusze testowe, tzw. testy stresu. Wyniki testów stresu wskazują, że posiadany poziom kapitałów Towarzystwa jest wystarczający do zachowania wypłacalności nawet w przypadku zrealizowania się scenariuszy o bardzo dużym wpływie finansowym.

W kolejnych podrozdziałach przedstawiono bardziej szczegółowe opisy ryzyk, na które narażone jest Towarzystwo. II.

C.1. Ryzyko aktuarialne

Ryzyko aktuarialne definiuje się jako możliwość poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań, jakie mogą wyniknąć z zawartych umów ubezpieczenia, w związku z przebiegiem ubezpieczeń niespójnym z założeniami dotyczącymi wyceny składek czy tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Moduł ryzyka aktuarialnego w systemie Wypłacalność II w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie obejmuje następujące podmoduły:

- podmoduł ryzyka składki i rezerw w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie;
- podmoduł ryzyka katastroficznego w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie;

- podmoduł ryzyka związanego z rezygnacjami z umów w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie.

Moduł ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach zdrowotnych obejmuje następujące podmoduły:

- podmoduł ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie, na który składają się:
  - podmoduł ryzyka składki i rezerw w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie;
  - podmoduł ryzyka katastroficznego w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie;
  - podmoduł ryzyka związanego z rezygnacjami z umów w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie;
- podmoduł ryzyka katastroficznego w ubezpieczeniach zdrowotnych.

Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka aktuarialnego w przypadku ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniósł 8 819 tys. zł, zaś w przypadku ubezpieczeń zdrowotnych 6 757 tys. zł.

Na kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka aktuarialnego składają się poszczególne wymogi kapitałowe dla każdego z powyższych podmodułów. Obliczenia wymogów kapitałowych w podmodułach ryzyka w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie opierają się na określonych scenariuszach i są równe stracie podstawowych środków własnych zakładu ubezpieczeń, która nastąpiłaby wskutek pogorszenia się założeń dotyczących obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych powodujących ich wzrost lub zwiększenie wypłacanych świadczeń powodujące spadek posiadanych aktywów. Poniżej przedstawiono definicje ryzyk w kolejności ich istotności w kapitałowym wymogu wypłacalności Towarzystwa.

Ryzyko składki i rezerw to ryzyko straty lub niekorzystnych zmian wartości zobowiązań ubezpieczeniowych spowodowanych niewłaściwym poziomem składek lub wyznaczonych rezerw w porównaniu do ryzyka ponoszonego przez Towarzystwo.

Ryzyko katastroficzne wynika z ekstremalnych lub nieregularnych zdarzeń, których wpływ nie jest odpowiednio uchwycony w pozostałych podmodułach ryzyka w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie (np. ryzyko powodzi).

Ryzyko związane z rezygnacjami z umów to ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany zobowiązań w wyniku rezygnacji ubezpieczonego z ubezpieczenia.

W tabelach poniżej przedstawiono wymóg kapitałowy dla modułu ryzyka aktuarialnego w podziale na podmoduły.

Wymóg kapitałowy - ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie (dane w tys. zł)	2018
Ryzyko składki i rezerw w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	7 905
Ryzyko związane z rezygnacjami z umów w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	973
Ryzyko katastroficzne w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	2 294
Dywersyfikacja w ramach modułu ryzyka ubezpieczeniowego w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	-2 353
Całkowite ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	8 819

Wymóg kapitałowy - ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych (dane w tys. zł)	2018
Wymóg kapitałowy dla ryzyka rezerw i składki	6 525
Wymóg kapitałowy dla ryzyka związanego z rezygnacjami z umów	790
Ryzyko katastroficzne w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	625
Dywersyfikacja w ramach modułu ryzyka ubezpieczeniowego w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	-1 184
Całkowite ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	6 757

Pomiar ryzyka aktuarialnego polega na identyfikacji czynników, których realizacja może skutkować wystąpieniem strat czy niekorzystnych zmian wartości zobowiązań ubezpieczeniowych oraz analizie elementów ryzyka w sposób umożliwiający podjęcie decyzji o przyjęciu ryzyka do ubezpieczenia. Celem oceny ryzyka jest zdefiniowanie reguł selekcji i limitowania ryzyk przyjmowanych do ubezpieczenia w celu ograniczenia wysokiej szkodowości oraz ryzyka anty-selekcji (z włączeniem reasekuracji jako techniki ograniczania ryzyka). Do oceny ryzyka aktuarialnego w Towarzystwie stosowane są statystyczne analizy parametrów leżących u podstaw najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, wielkości ekspozycji wraz z szkodowością portfeli polis. Ze stosowanych technik pomiaru ryzyka należy wymienić analizy wrażliwości najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na cele wypłacalności, kapitałowy wymóg wypłacalności. Analiza wrażliwości istotnych ryzyk/zdarzeń opiera się na wyliczeniu wpływu na wysokość najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przy zmianach głównych założeń nie-ekonomicznych. W rozdziale C.7 przedstawiono analizę wrażliwości środków własnych w scenariuszach zakładających podwyższenie i obniżenie o 10% głównych parametrów aktuarialnych. W rozdziale tym przedstawiona jest również analiza wrażliwości wymogu kapitałowego w zależności od poszczególnych czynników ryzyka.

Ryzyka ubezpieczeniowe są zarządzane głównie poprzez dywersyfikację i limity na pojedynczą ekspozycję dla poszczególnych ryzyk, takich jak bezrobocie, niezdolność do pracy czy nieruchomości. Towarzystwo stosuje adekwatną do potrzeb technikę ograniczenia ryzyka ubezpieczeniowego w postaci umów reasekuracji. Jednocześnie w ramach swojej działalności operacyjnej Towarzystwo zarządza wysoce zdywersyfikowanym i zrównoważonym portfelem polis indywidualnych, w związku z tym Towarzystwo nie posiada koncentracji na ryzyko aktuarialne. W każdym roku Towarzystwo dokonuje oceny ekspozycji na ryzyko katastroficzne i potrzeby reasekuracji tego ryzyka. Ponadto w ciągu roku Towarzystwo analizuje skuteczność wpływu reasekuracji na SCR.

W ramach procesu ORSA Zakład przeprowadził w 2018 roku analizy testów warunków skrajnych dla zidentyfikowanych istotnych czynników ryzyka. W obszarze ryzyka ubezpieczeniowego dotyczyły ryzyka szkodowości i ryzyka kosztów. Dla ryzyka szkodowości współczynnik wypłacalności obniżył się do poziomu 110% na koniec 2021 roku, natomiast dla ryzyka kosztowego współczynnik wypłacalności obniżył się poniżej 100% w 2021 roku. Ponadto test odwrotny warunków skrajnych pokazał, że w przypadku braku sprzedaży nowych polis oraz ponoszeniu dotychczasowych kosztów kapitał Towarzystwa wystarczy do końca 2020 roku. Z analiz wynika, że głównym ryzykiem Towarzystwa jest ponoszenie zbyt wysokich kosztów administracyjnych w porównaniu do obsługiwanego biznesu.

Na koniec roku 2018 Towarzystwo nie posiadało ekspozycji wynikającej z pozycji pozabilansowych oraz z przeniesienia ryzyka na spółki celowe (art. 295 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego). W roku 2018 Towarzystwo nie korzystało ze spółek celowych w rozumieniu art. 211 Dyrektywy Wypłacalność II.

Metody pomiaru ryzyka nie zmieniły się w 2018 roku.

C.2. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe definiuje się jako ryzyko straty spowodowane niekorzystną zmianą sytuacji finansowej, wynikającą bezpośrednio lub pośrednio z wahań poziomu zmienności rynkowych cen aktywów, spreadu kredytowego, wartości zobowiązań i instrumentów finansowych. Ryzyko rynkowe oblicza się jako spadek wartości podstawowych środków własnych spowodowane niekorzystnymi zmianami cen instrumentów będących przedmiotem lokat oraz wysokości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych; wycena rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dokonywana jest zgodnie z wymogami regulacji Wypłacalność II i nie uwzględnia marginesu ryzyka (dodatkowe informacje zostały zawarte w części D.2). Proces zarządzania ryzykiem spreadu kredytowego i ryzykiem koncentracji ma odmienną specyfikę od procesu zarządzania pozostałymi podkategoriami ryzyka rynkowego i został opisany w osobnych częściach poniżej.

Zgodnie z regulacją Wypłacalność II na moduł ryzyka rynkowego w Towarzystwie składają się następujące podmoduły:

- podmoduł ryzyka stopy procentowej;
- podmoduł ryzyka cen akcji;
- podmoduł ryzyka cen nieruchomości;
- podmoduł ryzyka spreadu kredytowego;
- podmoduł ryzyka walutowego;
- podmoduł ryzyka koncentracji aktywów.

Z punktu widzenia bilansu ekonomicznego Towarzystwa najbardziej istotnymi elementami ryzyka rynkowego są: ryzyko koncentracji aktywów oraz ryzyko stopy procentowej.

Źródłami ryzyka stopy procentowej są m.in. wzrost inflacji (bieżącej lub prognozowanej), spadek stopy oszczędności w gospodarce, negatywna ocena przez inwestorów przyszłej sytuacji fiskalnej kraju, wzrost stóp procentowych.

Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka rynkowego (włączając wymogi kapitałowe na ryzyko koncentracji aktywów oraz rozpiętości kredytowej) na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniósł 1 634 tys. zł.

W tabeli poniżej przedstawiono wymóg kapitałowy dla modułu ryzyka rynkowego w podziale na podmoduły.

Kapitałowy wymóg wypłacalności – moduł ryzyka rynkowego (dane w tys. zł)	2018
Ryzyko stopy procentowej	798
Ryzyko cen akcji	0
Ryzyko cen nieruchomości	0
Ryzyko spreadu kredytowego	174
Koncentracja ryzyka rynkowego	1 415
Ryzyko walutowe	0
Dywersyfikacja w ramach modułu ryzyka rynkowego	-754
Całkowite ryzyko rynkowe	1 634

Towarzystwo narażone jest na ryzyko rynkowe, w tym w szczególności na ryzyko stóp procentowych, ze względu na inwestycje środków własnych (w tym na pokrycie wymogów kapitałowych), ekspozycja rezerw na ryzyko stopy procentowej stanowi niewielką część całej ekspozycji.

Do oceny ryzyka rynkowego Zakład stosuje kapitałowy wymóg wypłacalności oraz analizy wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami. Analiza wrażliwości istotnych ryzyk/zdarzeń opiera się na wyliczeniu wpływu na wysokość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami przy zmianach głównych założeń ekonomicznych. W rozdziale C.7 przedstawiono analizę wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami dla scenariusza zakładającego podwyższenie/obniżenie najważniejszego czynnika ryzyka, czyli stopy procentowej. W rozdziale tym przedstawiona jest również analiza wrażliwości Wymogu Kapitałowego w zależności od poszczególnych czynników ryzyka.

Towarzystwo nie stosuje technik ograniczenia ryzyka w zakresie ryzyka rynkowego w rozumieniu art. 208-215 rozporządzenia delegowanego, natomiast stosuje inne metody zarządzania ryzykiem. Najistotniejszym instrumentem (ciągłego) ograniczania ryzyka rynkowego jest system limitów inwestycyjnych określonych w wewnętrznych politykach i procedurach Zakładu (np. polityki inwestycyjne funduszy/Investment Mandates). Limity inwestycyjne definiuje się w podziale na klasy aktywów, rating wiarygodności kredytowej, rodzaj zabezpieczenia czy zróżnicowanie geograficzne i obejmują one ryzyka stóp procentowych, ryzyko spready, ryzyko koncentracji, ryzyko akcji, ryzyko walutowe. Poza koncentracją pokrytą poprzez wymóg kapitałowy wynikający z podmodułu ryzyka koncentracji Towarzystwo nie identyfikuje innych koncentracji ryzyka rynkowego. Spełnienie limitów inwestycyjnych analizowane jest co miesiąc.

W ramach procesu ORSA Zakład przeprowadził w 2018 roku analizy testów warunków skrajnych dla zidentyfikowanych istotnych czynników ryzyka. W ORSA w obszarze ryzyka rynkowego nie było scenariuszy, gdyż Towarzystwo inwestuje w sposób ostrożny, co jest odzwierciedlone w wysokości ryzyka rynkowego w wyliczeniu wymogu kapitałowego.

Na koniec roku 2018 Towarzystwo nie posiadało ekspozycji wynikającej z pozycji pozabilansowych oraz z przeniesienia ryzyka na spółki celowe (art. 295 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego). W roku 2018 Towarzystwo nie korzystało ze spółek celowych w rozumieniu art. 211 Dyrektywy Wypłacalność II.

C.3. Ryzyko kredytowe

Rozdział ten poświęcony jest ryzykom spreadu, niewykonania zobowiązań przez kontrahenta oraz koncentracji.

W przypadku ryzyka spreadu, koncentracji – jako podmoduły ryzyka rynkowego – Towarzystwo stosuje te same środki do oceny ryzyk wraz z metodami ograniczania ryzyk jak to zostało opisane w części C.2 Ryzyko rynkowe.

Poza koncentracją pokrytą poprzez wymóg kapitałowy wynikający z podmodułu ryzyka koncentracji Towarzystwo nie identyfikuje innych koncentracji ryzyka kredytowego.

Ryzyko spreadu

Ryzyko spreadu kredytowego to ryzyko spadku wartości aktywów spowodowane zmianami różnicy między rentownością danego instrumentu dłużnego, a rentownością instrumentów dłużnych emitowanych przez państwo. Spread kredytowy rośnie w przypadku gorszej oceny zdolności kredytowej emitenta przez uczestników rynku wtórnego powodując spadek wartości danego dłużnego papieru wartościowego. Z punktu widzenia bilansu Towarzystwa ekspozycja na ryzyko kredytowe związana jest z depozytami, które w regulacji Wypłacalność II podlegają szokom ryzyka spreadu kredytowego. Towarzystwo ulokowało depozyty jedynie w bankach mających rating A. Warto odnotować, iż zakład ubezpieczeń może stosować zewnętrzną ocenę kredytową do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności zgodnie ze standardową formułą wyłącznie, jeżeli ocena ta została wydana lub zatwierdzona przez zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej (ECAI); Towarzystwo korzysta z zewnętrznych ocen kredytowych wydanych tylko przez trzy najbardziej renomowane agencje: Standard & Poor's, Moody's, Fitch.

Towarzystwo lokuje posiadane środki finansowe zgodnie z zasadą ostrożnego inwestora, tzn. wyłącznie w aktywa i instrumenty finansowe, których ryzyko Towarzystwo może określić, monitorować, właściwie zarządzać, wokół którego możliwe jest prowadzenie sprawozdawczości i które Towarzystwo uwzględnia przy ocenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności. Towarzystwo lokuje swoje środki finansowe, a w szczególności aktywa stanowiące pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności i aktywa stanowiące pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego, w sposób nastawiony na bezpieczeństwo, jakość i rentowność, przy jednoczesnym zachowaniu płynności. Towarzystwo lokując aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczających dla celów wypłacalności uwzględnia swoją działalność, w tym charakter i czas trwania zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia, w sposób zgodny z interesami ubezpieczających. Towarzystwo różnicuje aktywa i zachowuje ich odpowiednie rozproszenie, aby uniknąć nadmiernego uzależnienia od jednego, szczególnego składnika aktywów, emitenta, obszaru geograficznego z uwzględnieniem możliwości operacyjnych. Obecnie większość aktywów jest ulokowane w obligacjach skarbowych. Natomiast większa część depozytów jest ulokowana w banku BNP Paribas, Towarzystwo nie ma intencji zbytnio dzielić depozytów aby nie było konieczności współpracowania ze zbyt dużą ilością kontrahentów.

Do oceny ryzyka spreadu kredytowego Towarzystwo stosuje kapitałowy wymóg wypłacalności oraz analizy wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami. Analiza wrażliwości istotnych ryzyk/zdarzeń opiera się na wyliczeniu wpływu na wysokość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami przy zmianach wysokości spreadu kredytowego. Ze względu na niską istotność ryzyka spreadu nie przeprowadza się analiz wrażliwości dla tego ryzyka.

Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka spreadu kredytowego na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniósł 174 tys. zł i stanowił część modułu ryzyka rynkowego.

Ryzyko koncentracji aktywów

Ryzyko koncentracji wiąże się z pogorszeniem się zdolności kredytowej zagrażającej wykonaniu zobowiązania w wyniku uzależnienia się (braku dywersyfikacji) lub nadmiernej ekspozycji wobec jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych. Wymóg kapitałowy dla ryzyka koncentracji aktywów wynika z ulokowania depozytów jedynie w dwóch banków, aby nie podpisywać umów ze zbyt wieloma instytucjami w przejściowym okresie uruchomienia działalności. Udział depozytów w całości aktywów jest relatywnie wysoka w sensie limitów przyjętych na potrzeby Formuły Standardowej, gdyż na początkowym etapie rozwoju potrzebna jest większa płynność.

Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka koncentracji na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniósł 1 415 tys. zł i stanowił część modułu ryzyka rynkowego.

W grupie NN dla ekspozycji w bankach przyjmuje się limity kwotowe, a nie procentowe, aby uniknąć komplikacji operacyjnych. Z tego punktu widzenia ryzyko koncentracji nie jest istotne, zatem nie przeprowadza się analiz wrażliwości czy specyficznych dla tego ryzyka testów warunków skrajnych.

Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta

Moduł ryzyka niewywiązania się ze zobowiązań przez kontrahenta ma na celu odzwierciedlenie potencjalnych strat spowodowanych nieoczekiwanym niewywiązaniem się ze zobowiązań lub pogorszeniem zdolności kredytowej kontrahentów oraz dłużników Towarzystwa w ciągu następnych dwunastu miesięcy. W Towarzystwie ekspozycja na ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta obejmuje przede wszystkim techniki ograniczania ryzyka w postaci zawartych umów reasekuracyjnych (umowy reasekuracyjne).

Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta oceniane jest poprzez wyliczenie wymogu kapitałowego na to ryzyko oraz w ramach bieżącej własnej oceny (np. etap podejmowania decyzji o kontrakcie reasekuracji biernej). Główną koncentracją w ryzyku niewykonania zobowiązania przez kontrahenta jest udział reasekuratora NN Re w cedowanym ryzyku. Należy zwrócić uwagę, że w przypadku Towarzystwa cedującego niskie wolumeny dywersyfikacja ryzyka na wielu reasekuratorów byłaby nieefektywna kosztowo. Poza tym w Zakładzie nie występuje inna istotna koncentracja ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta. W odniesieniu do ryzyka kontrahenta typu 1 Towarzystwo cedując ryzyka ubezpieczeniowe stosuje się do dozwolonych limitów cedowania ryzyk oraz odpowiedniej wiarygodności kredytowej reasekuratora. W przypadku ryzyka kontrahenta typu 2 warto odnotować, iż należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników cechują się dużą dywersyfikacją.

W odniesieniu do technik ograniczania ryzyka w przypadku ryzyka kontrahenta (typ 1) związanego z programem reasekuracyjnym (reasekuracja bierna) Towarzystwo stosuje:

- dozwolony dolny limit ratingu wiarygodności kredytowej reasekuratora (jest to A-/A3 External Credit Assessment Institution);
- limity kwotowe;
- limity łącznej ekspozycji (koncentracja).

Towarzystwo nie stosuje technik ograniczenia ryzyka w zakresie ryzyka kredytowego w rozumieniu art. 208-215 rozporządzenia delegowanego, natomiast stosuje inne metody zarządzania ryzykiem. W odniesieniu do ryzyka kontrahenta (typ 1) związanego z ekspozycjami wobec banków Zakład

stosuje (ciągłą) metodę ograniczania ryzyka polegającą na ustaleniu limitów dotyczących łącznej dozwolonej ekspozycji na każdy z banków w zależności od jego ratingu. Ze względu na niską istotność ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta nie przeprowadza się analiz wrażliwości czy specyficznych dla tego ryzyka testów warunków skrajnych.

W tabeli poniżej przedstawiona została ekspozycja dla ryzyka niewywiązania się ze zobowiązań dla tego ryzyka.

Ekspozycje typu I obejmują umowy reasekuracji i środki pieniężne, zaś na ekspozycję typu II składają się należności od pośredników ubezpieczeniowych, należności od ubezpieczających jak również pozostałe należności.

Wymóg kapitałowy – ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta (dane w tys. zł)	2018
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta typ I	311
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta typ II	12
Dywersyfikacja w ramach modułu ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	-3
Całkowite ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	320

Na koniec roku 2018 Towarzystwo nie posiadało ekspozycji wynikającej z pozycji pozabilansowych oraz z przeniesienia ryzyka na spółki celowe (art. 295 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego). W roku 2018 Towarzystwo nie korzystało ze spółek celowych w rozumieniu art. 211 Dyrektywy Wypłacalność II.

Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka niewywiązania się ze zobowiązań przez kontrahenta na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniósł 320 tys. zł.

Ze względu na niską istotność ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta nie przeprowadza się analiz wrażliwości czy specyficznych dla tego ryzyka testów warunków skrajnych.

C.4. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności wiąże się z brakiem możliwości przeprowadzenia transakcji, przy zachowaniu aktualnej ceny rynkowej. Towarzystwo ocenia swoje ryzyko płynności na poziomie niskim ze względu na utrzymywanie odpowiedniego bufora środków płynnych na cele finansowania operacji bieżących oraz lokowaniu pozostałych środków w aktywa uznawane za bardzo płynne (ryzyko niemożności upłynnienia aktywów).

Towarzystwo nie stosuje technik ograniczenia ryzyka w zakresie ryzyka kredytowego w rozumieniu art. 208-215 rozporządzenia delegowanego, natomiast stosuje inne metody zarządzania ryzykiem. Głównym sposobem ograniczania ryzyka płynności jest stosowanie bufora płynności, czyli zapewnienie w każdym czasie odpowiedniego poziomu środków pieniężnych lub innych płynnych aktywów.

Ryzyko płynności nie jest istotnym ryzykiem Towarzystwa.

W odniesieniu do ryzyka płynności, łączna kwota oczekiwanego zysku z przyszłych składek na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosła 4 723 tys. zł.

C.5. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko straty wynikającej z błędnych procedur wewnętrznych, niestosowania się do procedur, działania systemów bądź pracowników lub też wynikającej ze zdarzeń zewnętrznych. Cztery podstawowe źródła ryzyka operacyjnego to ludzie, systemy, zdarzenia zewnętrzne oraz procesy.

W celu oceny ryzyka Towarzystwo w cyklach co najmniej kwartalnych raportuje istotne ryzyka operacyjne na odpowiednim Komitecie lub bezpośrednio do Zarządu, co pozwala na ciągłe monitorowanie najbardziej istotnych ryzyk i podejmowanie działań zmierzających do ich ograniczenia. Na podstawie tych informacji Zarząd Towarzystwa określa czy Towarzystwo działa w ramach apetytu na ryzyko.

Sposoby ograniczania ryzyka oraz monitorowanie ich ciągłej skuteczności to w szczególności:

- stosowanie i przestrzeganie wymogów kontrolnych zawartych w procedurach operacyjnych dotyczących wprowadzenia zmian w procesach, systemach,
- zatrudnianie kompetentnych pracowników,
- współpracę z podmiotami posiadającymi odpowiednie doświadczenie
- weryfikację zasadności wypłacanych odszkodowań w celu przeciwdziałania wyłudzeniom,
- identyfikację, raportowanie i analizę zdarzeń operacyjnych oraz na ich podstawie udoskonalanie procesów.

Istotne ryzyka na które narażony jest zakład związane są z możliwością zajścia zdarzeń operacyjnych wskutek błędnego działania systemu administracyjnego, pracownika lub dystrybucji.

Scenariusze służące do testów warunków skrajnych i analiz wrażliwości związanych z ryzykiem operacyjnym definiują wpływ wystąpienia zdarzeń wewnętrznych np. błędu przy realizacji kluczowego procesu, pracownika lub błędu systemu.

Wyniki testów warunków skrajnych i wynikająca z nich analiza wrażliwości w zakresie dotyczącym ryzyka operacyjnego wykazały możliwość utraty do 66% wartości środków własnych. Scenariusz ten nie ma natomiast wpływu na wyliczenie wartości SCR całościowego oraz na ryzyko operacyjne. Realizacja tego scenariusza wpłynęłaby istotnie na ocenę wypłacalności Towarzystwa oraz spowodowała konieczność dokapitalizowania spółki, jednak jest to scenariusz bardzo mało prawdopodobny.

W celu minimalizacji ryzyka Zarząd Towarzystwa wskazuje konieczność aktywnego zarządzania i optymalizacji kosztów oraz rozwijania systemu efektywnej kontroli wewnętrznej.

Towarzystwo nie jest narażone na istotną koncentrację ryzyka operacyjnego.

Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka operacyjnego na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniósł 594 tys. zł.

W 2018 roku Towarzystwo nie wprowadziło istotnych zmian w sposobie zarządzania ryzykiem operacyjnym. Nie nastąpiła także istotna zmiana w profilu ryzyka operacyjnego na jakie Towarzystwo jest narażone.

Na koniec roku 2018 Towarzystwo nie posiadało ekspozycji wynikającej z pozycji pozabilansowych oraz z przeniesienia ryzyka na spółki celowe (art. 295 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego). W roku

2018 Towarzystwo nie korzystało ze spółek celowych w rozumieniu art. 211 Dyrektywy Wypłacalność II.

C.6. Pozostałe istotne ryzyka

Ryzyko biznesowe wiąże się z ryzykiem nie osiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej.

Ryzyko strategiczne jest ryzykiem związanym z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany.

Ryzyko utraty reputacji obejmuje ryzyka związane z negatywnym odbiorem wizerunku podmiotu przez klientów, kontrahentów, inwestorów, akcjonariuszy, nadzorców, regulatorów oraz opinię publiczną.

Biorąc pod uwagę obecną strategię biznesową, Towarzystwo przewiduje stopniową ewolucję swojego profilu ryzyka w nadchodzącym okresie planowania polegającą na zwiększaniu się ryzyka ubezpieczeniowego ze względu na rosnący biznes. Z perspektywy przyszłości warto odnotować potencjalny wpływ finansowy zmian w przepisach.

Ryzyko prawne w Towarzystwie definiowane jest, jako ryzyko braku spełniania obowiązujących wymogów prawnych. Powiązane z ryzykiem prawnym, ryzyko braku zgodności definiowane jest jako rzeczywiste lub domniemane odejście od określonych zasad biznesowych oraz przepisów i regulacji w tym zakresie. Przedmiotowe ryzyko związane jest z możliwością poniesienia sankcji prawnych, administracyjnych oraz utraty reputacji Towarzystwa, wynikających z nieprzestrzegania przepisów prawnych, rekomendacji nadzorczych, przyjętych standardów etycznych.

Towarzystwo przyjęło Politykę zarządzania zgodnością, która określa zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności w ramach prowadzonej działalności, umożliwiającą mu funkcjonowanie w zgodzie z założonymi celami, strategią oraz deklarowanymi wartościami, wspierając jednocześnie ochronę wizerunku. Jednocześnie wykonywane są aktywności wspierające znajomość, zrozumienie i stosowanie się do przepisów prawa i zasad biznesowych przez pracowników Towarzystwa.

Towarzystwo dokłada wszelkiej staranności do rzetelnego i pełnego wdrożenia regulacji prawnych i nadzorczych, dbając o pełne przestrzeganie Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.

W Towarzystwie prowadzona jest identyfikacja obszarów podatnych na ryzyko prawne i regulacyjne. W obszarach tych wskazywane są kluczowe ryzyka prawne i regulacyjne, mające wpływ na działalność Towarzystwa, które następnie są klasyfikowane ze względu na ich istotność oraz definiowane są i akceptowane w odniesieniu do nich, adekwatne działania mitygujące. W procesie tym biorą udział zarówno komórki I jak i II linii obrony, a także Zarząd Towarzystwa. W Towarzystwie dokonywany jest cykliczny monitoring zidentyfikowanych zagadnień z zakresu ryzyka prawnego oraz zgodności z przepisami. O przedmiotowych ryzykach informowany jest Zarząd oraz członkowie rady Nadzorczej Towarzystwa. Dodatkowo Zarząd i Rada Nadzorcza cyklicznie informowane są o bieżących zagadnieniach regulacyjnych wraz ze wskazaniem ich potencjalnego wpływu na działalność Towarzystwa.

W odniesieniu do ryzyka braku zgodności, w ocenie Towarzystwa, należy podkreślić, że ryzyko to jest trudno mierzalne, a tym samym nie jest możliwa jego dokładna wycena ilościowa oraz określenie apetytu na ten rodzaj ryzyka. Niemniej jednak Towarzystwo dąży do eliminacji tego rodzaju ryzyka. Z tego względu Towarzystwo nie prowadzi pomiarów istotnych koncentracji tego ryzyka.

W ramach działań mających na celu eliminację ryzyka braku zgodności Towarzystwo wdrożyło liczne procedury wewnętrzne zapobiegające wystąpieniu tego ryzyka (np. procedurę zarządzania konfliktami interesów, procedurę anonimowego zgłaszania naruszeń, politykę zarządzania ryzykiem braku zgodności), jak również przyjął do stosowania standardy grupy kapitałowej w tym zakresie, a w szczególności Kodeks Postępowania Grupy NN. Ponadto w ramach aktywności mającej na celu eliminację ryzyka braku zgodności przeprowadzane są liczne szkolenia dla pracowników, jak i kadry kierowniczej, jak również podejmowane są działania identyfikujące i monitorujące zidentyfikowane ryzyka. W szczególności wskazać należy tu opiniowanie procedur i przepisów, a także innych wewnętrznych dokumentów oraz wszelkich materiałów marketingowych przez Departament Prawny, jak również przez Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance. Dodatkowo Towarzystwo przeprowadza rozbudowany proces analizy ryzyk związanych z wprowadzaniem oraz modyfikacjami produktów oferowanych klientom. Niezależnie od powyższego Towarzystwo, w ramach planowanych kontroli, uwzględnia kontrole dotyczące oceny stosowania przepisów prawa oraz rekomendacji organów nadzoru.

Towarzystwo, w celu właściwego zarządzania zidentyfikowanymi ryzykami braku zgodności, wprowadziło również ścieżki i zasady ich raportowania do Zarządu oraz Rady Nadzorczej Towarzystwa.

Mając na uwadze powyższe, w świetle treści artykułu 259 ust. 3 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniającego Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II), Towarzystwo postanowiło o nieprzeprowadzaniu odrębnych testów warunków skrajnych i analizy scenariuszowej w odniesieniu do ryzyka braku zgodności. Niemniej jednak wskazać należy, że elementy tych ryzyk są przedmiotem scenariuszy testów warunków skrajnych wykonywanych na potrzeby raportu własnej wypłacalności Towarzystwa (ORSA).

C.7. Wszelkie inne informacje

Analiza wrażliwości w odniesieniu do istotnych ryzyk

Poniższa tabela przedstawia analizę wrażliwości środków własnych na 31 grudnia 2018 roku w zależności od najważniejszych czynników ryzyka. W poniższych scenariuszach uwzględniono tylko największe produkty, to jest takie, dla których wartość najlepszego oszacowania (co do wartości bezwzględnej) jest większa niż 100 tys.

Analiza wrażliwości na zmiany założeń nieekonomicznych

Nr scenariusza	Opis scenariusza analizy wrażliwości	Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	
		38 500	
		Zmiana w tys PLN	Zmiana %
1	Wzrost w współczynnikach szkodowości do 110% w wartości bazowej (po reasekuracji)	-200	-0.5%
2	Spadek w współczynnikach szkodowości do 90% w wartości bazowej (po reasekuracji)	200	0.5%
3	Wzrost w współczynnikach rezygnacji z umów do 110% w wartości bazowej	-93	-0.2%
4	Spadek w współczynnikach rezygnacji z umów do 90% w wartości bazowej	93	0.2%
5	Wzrost kosztów administracyjnych +10%	-459	-1.2%
6	Spadek kosztów administracyjnych -10%	459	1.2%
7	Wzrost stóp w olnych od ryzyka +100 pb.	-732	-1.9%
8	Spadek stóp w olnych od ryzyka -100 pb.	732	1.9%

Powyższe zestawienie pokazuje, że głównymi ryzykami są koszty oraz stopy procentowe. Jednak należy zwrócić uwagę, że żadne z nich nie zagraża bezpieczeństwu finansowemu na koniec roku 2018.

Poniższa tabela przedstawia analizę wrażliwości kapitałowego wymogu wypłacalności w zależności od zmiany czynników ryzyka mających wpływ na całkowity kapitałowy wymóg wypłacalności Towarzystwa. W tej analizie założone jest, że każde z podryzyk zmienia się o 100 tys. zł.

Zmienne podryzyko	Wrażliwość SCR (tys PLN)
1 Ryzyko rynkowe	47
2 Ryzyko stopy procentowej	24
3 Ryzyko spreadu kredytowego	6
4 Ryzyko koncentracji	41
5 Ryzyko zw. z niewywiązaniem się kontrahenta ze zobowiązań	57
6 Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż na życie	79
7 Ryzyko składki i rezerw	75
8 Ryzyko katastroficzne	38
9 Ryzyko rezygnacji z polis	9
10 Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych NSLT	61
11 Ryzyko składki i rezerw	59
12 ryzyko katastroficzne	20
13 Ryzyko rezygnacji z polis	8
14 Ryzyko operacyjne	100

Analiza wrażliwości wykazuje największą zależność całkowitego SCR od ryzyka operacyjnego oraz ryzyk w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie. W przyszłości wzrost tych ryzyk może najbardziej wpływać na całkowitą wartość SCR, jednak na obecnym etapie pokrycie SCR nie jest zagrożone.

Własna ocena ryzyka i wypłacalności

Własna ocena ryzyka i wypłacalności (ORSA) jest przeprowadzana przynajmniej raz w roku przez Funkcję Zarządzania Ryzykiem. Z uwagi na fakt, że raport ORSA obejmuje szerokie spektrum działalności Towarzystwa, w proces przygotowania raportu zaangażowanych jest wiele obszarów Towarzystwa, ze szczególnym uwzględnieniem Funkcji Aktuarialnej. Raport zawiera informacje dotyczące ryzyka i wypłacalności zakładu, z uwzględnieniem prospektywnych elementów oceny tzn. ich przewidywanych zmian w przyszłości.

Proces ORSA w Towarzystwie obejmuje następujące kroki:

- bieżącą ocenę apetytu na ryzyko Towarzystwa oraz uzgodnione tolerancje i limity ryzyka,; analizę i opis specyficznego profilu ryzyka Towarzystwa;
- wyznaczenie ogólnych potrzeb dotyczących wypłacalności, z uwzględnieniem specyficznego profilu ryzyka, zatwierdzonych tolerancji i limitów ryzyka oraz strategii biznesowej Towarzystwa w perspektywie bieżącej jak również w perspektywie planowania biznesowego,
- bieżące zapewnienie zgodności z wymogami kapitałowymi i wymogami dotyczącymi rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- wykaz głównych ryzyk oraz proponowane działania ograniczające te ryzyka.

W procesie ORSA, analizuje się łącznie strategię Towarzystwa, profil ryzyka, krótko i średnio-terminowe plany finansowe.

Na podstawie oceny ryzyka, Towarzystwo przeprowadza, w ramach procesu ORSA, testy stresu, na podstawie, których przygotowuje projekcje potrzeb kapitałowych.

Testy stresów oraz konkluzje dotyczące pozycji kapitałowej Towarzystwa

Na podstawie zatwierzonego (trzyletniego) planu finansowego oraz wniosków z własnej oceny ryzyka opracowywane są testy stresów wraz z przyjętymi założeniami o wielkości szokowanych parametrów wyceny aktywów i zobowiązań. Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny za identyfikację kluczowych czynników ryzyk wraz z powiązаныmi kompleksowymi scenariuszami testów stresów.

Testy stresów oraz testy warunków skrajnych stanowią integralną obowiązkową część procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA). W przypadkach testów stresów wykazujących spadek współczynnika pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności dopuszczonymi środkami własnymi poniżej 100% Towarzystwo dokumentuje w raporcie z oceny własnej ORSA możliwe rozwiązania w celu przywrócenia pełnego pokrycia wymogu kapitałowego.

Jak wspomniano powyżej, testy scenariuszowe przeprowadza się poprzez identyfikację dotkliwych, ale prawdopodobnych zdarzeń związanych z kluczowymi ryzykami. Pośród zidentyfikowanych dotkliwych scenariuszy testowych należy wymienić ryzyka: niższej niż zakładana sprzedaży ubezpieczeń kosztów administracyjnych – w scenariuszach tych następuje spadek współczynnika

wypłacalności poniżej 100%. Na podstawie przeprowadzonej przez Towarzystwo własnej oceny ryzyka i wypłacalności ORSA dla okresu 2019-2021 i badając wrażliwość najbardziej dotkliwych scenariuszy można stwierdzić, że Towarzystwo zapewnia w sposób ciągły zgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności i minimalnym wymogiem kapitałowym, gdyż w najbardziej dotkliwych scenariuszach Towarzystwo będąc na początkowym etapie działalności ma możliwość dokapitalizowania.

Adekwatność kapitałowa Towarzystwa zgodnie z wymogami regulacji Wypłacalność II pozostaje silna i stabilna oraz przewidywane jest utrzymanie tej pozycji w latach 2019-2021.

Nie odnotowano innych istotnych informacji w zakresie profilu ryzyka, które powinny zostać ujawnione w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku.

D. Wycena do celów wypłacalności

Wstęp

Wycena zgodnie z zasadami Wypłacalności II wymaga ekonomicznego, spójnego z rynkiem podejścia do wyceny aktywów i pasywów. Towarzystwo wycenia aktywa i zobowiązania zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości przyjętymi przez Komisję na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1606/2002, pod warunkiem, że standardy te obejmują metody wyceny zgodne z zasadami wypłacalności, czyli metody wyceny do wartości godziwej. Wartość godziwa to kwota, za jaką dany składnik majątku mógłby zostać wymieniony, a zobowiązanie uregulowane, na warunkach transakcji rynkowej pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi nie powiązаныmi ze sobą stronami.

Za wiarygodną uznaje się wartość godziwą ustaloną w szczególności drogą:

- wyceny aktywów i zobowiązań według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań;
- jeśli powyższa metoda jest niemożliwa stosuje się wycenę aktywów i zobowiązań przy zastosowaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań, dokonując korekt odzwierciedlających istniejące różnice (czynniki specyficzne dla danego składnika aktywów lub zobowiązania w tym charakter lub lokalizację danego składnika, stopień powiązania danych używanych do wyceny ze składnikiem aktywów lub zobowiązań, obrót lub poziom aktywności na rynkach danych używanych do wyceny);
- jeśli żadna z powyższych metod jest niemożliwa stosuje się wycenę aktywów i zobowiązań przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny przy założeniu wykorzystania w jak największym stopniu danych pochodzących z odpowiedniego rynku, tzn. cen notowanych dla identycznych lub podobnych aktywów i zobowiązań na rynkach nieaktywnych, innych obserwowalnych danych dotyczących danego składnika aktywów i zobowiązań (w tym stóp procentowych, krzywych rentowności obserwowalnych dla powszechnie notowanych okresów, implikowanych zmienności i spreadów kredytowych), potwierdzonych rynkowo danych używanych do wyceny opierających się na obserwowalnych danych rynkowych lub popartych takimi danymi.

Wycena do wartości godziwej opiera się cenach transakcyjnych z rynku aktywnego, tj. rynku na którym transakcje dot. danego składnika aktywów lub zobowiązań mają miejsce z wystarczającą

częstotliwością i ilością aby dostarczać bieżącą informację o kwotowaniach oraz przy założeniu, że transakcja zbycia składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się na:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania (tj. rynku aktywnym z największym wolumenem obrotów) lub
- w przypadku braku głównego rynku na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania. Za najkorzystniejszy rynek uważa się rynek, na którym jednostka zawarłaby w normalnych warunkach transakcję zbycia składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania.

Jeżeli istnieje główny rynek dla danego składnika aktywów lub zobowiązania, wycena wartości godziwej odpowiada cenie na takim rynku, nawet jeżeli na dzień wyceny cena na innym rynku jest potencjalnie korzystniejsza. Główny (lub najbardziej korzystny) rynek należy postrzegać z perspektywy jednostki, dopuszczając różnice wynikające z rodzaju prowadzonej przez nie działalności.

Szczegółowe zasady wyboru rynku do wyceny portfela, w zależności od sposobu ich obrotu na aktywnym rynku przedstawiono poniżej:

- jeżeli instrumenty finansowe notowane są na kilku rynkach giełdowych - kurs ustalony na tej giełdzie, na której wolumen obrotów był największy;
- jeżeli instrumenty finansowe notowane są w więcej niż jednym systemie notowań na jednej giełdzie - kurs ustalony w tym systemie notowań, w którym wolumen obrotów był największy;
- jeżeli instrumenty finansowe notowane są na rynku giełdowym i jednocześnie na rynku pozagiełdowym - kurs ustalony na tym z rynków, na którym wolumen obrotów był największy;
- jeżeli instrumenty finansowe notowane są na więcej niż jednym rynku pozagiełdowym - cenę bieżącą ustaloną na tym z rynków, którego wolumen obrotów był największy;
- jeżeli instrumenty finansowe notowane są w więcej niż jednym systemie notowań na jednym rynku pozagiełdowym - cenę bieżącą ustaloną w tym systemie notowań, w którym wolumen obrotów był największy.

Niniejszy rozdział sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zawiera informacje dotyczące wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i pozostałych zobowiązań zgodnie z zasadami Wypłacalność II oraz wyjaśnienie różnic do wyceny stosowanej zgodnie z zasadami rachunkowości.

Niepewność oszacowania

Wartość wybranych pozycji w bilansie ekonomicznym jest ustalana w sposób szacunkowy.

Dokonanie oszacowań wymaga przyjęcia przez Zarząd Towarzystwa określonych założeń dotyczących przyszłości. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne (zasadne) w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądu, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Informacje takie opierają się często na ocenach i szacunkach, przy czym nie da się ich potwierdzić poprzez odniesienie do działalności rynkowej. Mimo, iż dane nie pochodzą z rynku, uważa się je za spójne z tym, co zrobiliby inni uczestnicy rynku przy wycenie takich aktywów finansowych, co czyni je właściwymi w danych okolicznościach. Przy dokonywaniu założeń do szacunków Towarzystwo bazuje na dostępnych danych historycznych, opiniach, najlepszej wiedzy

i doświadczeniu ekspertów, strategii zarządczej Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach.

W celu ustalenia wartości godziwej aktywów i zobowiązań, jeżeli ceny rynkowe notowane na aktywnych rynkach są niedostępne, lub jeśli nie istnieją aktywne rynki dla danych składników aktywów lub zobowiązań Towarzystwo wykorzystuje alternatywne metody wyceny.

Towarzystwo określa aktywa i zobowiązania, do których mają zastosowanie alternatywne metody wyceny wraz z uzasadnieniem zastosowania określonej metody, dokumentacją założeń, oceną niepewności wyceny i weryfikacją adekwatności stosowanych metod wyceny w porównaniu do zebranych doświadczeń.

W przypadku aktywów finansowych niepewność oszacowania jest oceniana poprzez weryfikację:

- zdyskontowanej efektywnej stopy zwrotu dostępnej na rynku, na którym dany instrument jest przechowywany;
- sprawozdań finansowych publikowanych przez fundusze inwestycyjne;
- przewidywanej wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych przy wykorzystaniu rynkowej stopy procentowej;
- wartości papierów wartościowych o podobnej charakterystyce, np. podobnych terminach zapadalności, z uwzględnieniem zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Dodatkowo Towarzystwo regularnie analizuje ewentualne przesłanki, jakie mogłyby świadczyć o trwałej utracie wartości posiadanych aktywów, aby w przypadku jej wystąpienia utworzyć odpis aktualizujący wartość aktywów.

Wycena zobowiązań oraz należności nie odbiega od bieżących przepływów pieniężnych. W związku z tym Towarzystwo przyjmuje, iż niepewność ich oszacowania jest nieistotna - bliska zeru.

Istnieje teoretyczne ryzyko szacunku przy wycenie rezerw na pozostałe koszty, jednak bazując na historii Towarzystwo stoi na stanowisku, iż niepewność oszacowania wysokości rezerw jest nieistotna, gdyż szacunki nie odbiegają od rzeczywistych wartości poniesionych kosztów.

Towarzystwo regularnie weryfikuje adekwatność wyceny, poprzez porównywanie rzeczywistego wykonania z oszacowanym w planie finansowym i w razie potrzeby koryguje na bieżąco założenia adekwatnie do zaistniałych czynników. Dzięki temu Towarzystwo może zapewnić większą rzetelność i wiarygodność dokonywanych oszacowań.

Zestawienie pozycji bilansu ekonomicznego i bilansu sporządzanego na potrzeby sprawozdań finansowych

Poniżej przedstawiono zestawienie poszczególnych pozycji bilansu ekonomicznego w porównaniu do bilansu sporządzonego zgodnie z zasadami rachunkowości na dzień 31 grudnia 2018 roku wraz ze wskazaniem charakteru różnic: wynikające z odrębnych zasad wyceny i wynikające z odrębnych zasad prezentacji (w tys. zł).

Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

ul. Topiel 12, 00-342 Warszawa

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

Dane na 31 grudnia 2018	Wartość w bilansie ze sprawozdania finansowego*	Różnice między zasadami wyceny	Różnice prezentacyjne	Wartość w bilansie ekonomicznym	Ref.
Aktywa					
Aktywowane koszty akwizycji	32 714	-32 714		0	D.1.1.
Wartości niematerialne i prawne	10 087	-10 087		0	D.1.2.
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	384	17 155		17 539	D.1.3.
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	143			143	
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	51 065			51 065	D.1.4.
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe					D.1.4.
Dłużne papiery wartościowe	38 603			38 603	D.1.4.
Obligacje państwowe	38 603			38 603	D.1.4.
Obligacje korporacyjne					
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania					
Instrumenty pochodne					
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	12 463			12 463	D.1.4.
Pozostałe lokaty					
Pożyczki i hipoteki					
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym					
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	8 595	-8 810		-214	D.2.
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	52 257	-52 230		27	D.1.5.
Należności z tytułu reasekuracji biernej	0			0	
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	65	-10		55	
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	382	-82		299	D.1.6.
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	286	-286		0	D.1.7.
Aktywa ogółem	155 980	-87 065	0	68 914	

Dane na 31 grudnia 2018	Wartość w bilansie ze sprawozdania finansowego*	Różnice między zasadami wyceny	Różnice prezentacyjne	Wartość w bilansie ekonomicznym	Ref.
Zobowiązania					
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	51 430	-54 037		-2 607	D.2.
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	23 213	-24 570		-1 356	D.2.
Najlepsze oszacowanie	0	-1 765		-1 765	D.2.
Margines ryzyka	0	409		409	D.2.
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	28 217	-29 467		-1 251	D.2.
Najlepsze oszacowanie	0	-1 692		-1 692	D.2.
Margines ryzyka	0	441		441	D.2.
Zobowiązania warunkowe	0			0	D.3.1.
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	425		-425	0	D.3.2.
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	0		5	5	
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	0			0	
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	389	17 150		17 539	D.3.3.
Instrumenty pochodne	0			0	
Zobowiązania z tytułu reasekuracji	1 535	-1 535		0	D.3.4.
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	34 694	-34 690		3	D.3.5.
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	21 948	-6 894	421	15 475	D.3.6.
Zobowiązania ogółem	110 421	-80 006	0	30 415	

*Wartości odpowiednich pozycji bilansu sporządzanego na potrzeby rachunkowości dopasowane do pozycji bilansu ekonomicznego.

Zaprezentowane w powyższym zestawieniu różnice wynikają z odmiennych zasad wyceny lub prezentacji określonych pozycji bilansu ekonomicznego względem bilansu sporządzanego według zasad rachunkowości. Najistotniejsze różnice wynikają z nie ujmowania z bilansie ekonomicznym aktywowanych kosztów akwizycji oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także z odmiennych zasad wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Należności i zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych są według zasad rachunkowości ujmowane za cały okres trwania umowy ubezpieczenia, zaś zgodnie z zasadami wypłacalności rozrachunki są ujmowane wyłącznie dla części przeterminowanej – część nieprzeterminowana stanowi przyszłe przepływy pieniężne w wycenie najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. W związku z zastosowaniem odmiennych zasad wyceny aktywów i zobowiązań powstają także różnice w wartościach aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Szczegółowo zasady wyceny aktywów i zobowiązań zgodnie z zasadami wypłacalności oraz różnice pomiędzy podstawami, metodami i założeniami stosowanymi przy wycenie dla celów wypłacalności a stosowanymi dla celów rachunkowości zostały opisane poniżej w kolejnych rozdziałach sprawozdania, od D.1. do D.3. Alternatywne metody wyceny zostały przedstawione w rozdziale D.4.

D.1. Aktywa

D.1.1. Aktywowane koszty akwizycji

Zgodnie z zasadami wypłacalności aktywowane koszty akwizycji są wyceniane w wartości zero. Według zasad rachunkowości poniesione i zarachowane koszty akwizycji związane ze składkami ubezpieczeniowymi, które zostaną zarobione w późniejszych okresach prezentowane są w pozycji aktywowane koszty akwizycji.

Koszty akwizycji w części przypadającej na przyszłe okresy sprawozdawcze są rozliczane w czasie, na zasadach obowiązujących przy tworzeniu rezerwy składek.

Provizje reasekuracyjne podlegają rozliczeniu w czasie analogicznie do rozliczanych w czasie kosztów akwizycji ponoszonych z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia.

D.1.2. Wartości niematerialne i prawne

Zgodnie z zasadami wypłacalności zakłady ubezpieczeń wyceniają wartości niematerialne i prawne w wartości zero. Jedynie w sytuacji, gdy dany składnik wartości niematerialnych i prawnych może zostać wydzielony w celu jego zbycia, a zakład ubezpieczeń może wykazać, że istnieje wartość dla tego samego lub podobnego składnika aktywów, wówczas powinna zostać zastosowana wycena do wartości godziwej.

Na potrzeby rachunkowości wartości niematerialne i prawne są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ do Towarzystwa korzyści ekonomicznych, które mogą być bezpośrednio powiązane z tymi aktywami. Początkowe ujęcie wartości niematerialnych i prawnych następuje według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Po ujęciu początkowym wartości niematerialne i prawne są wyceniane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartości niematerialne i prawne są amortyzowane liniowo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności (2 lata dla programów komputerowych, 3, 4 lub 5 lat dla oprogramowania serwerów i 5 lat dla innych wartości niematerialnych i prawnych).

W Towarzystwie, na dzień 31 grudnia 2018, nie zidentyfikowano składników, które na potrzeby wypłacalności mogłyby zostać wycenione w wartości wyższej niż zero.

D.1.3. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Odroczone podatki dochodowe ujmuje się i wycenia w odniesieniu do wszystkich aktywów i zobowiązań zgodnie z wiarygodnie oszacowaną wartością. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w oparciu o różnice wynikające z oszacowania wartości aktywów i zobowiązań zgodnie z zasadami wypłacalności a ich wyceną zgodnie z zasadami rachunkowości, zastosowaną na potrzeby podatkowe, po przemnożeniu różnic o obowiązującą stawkę podatkową (19%).

W związku z ryzykiem braku możliwości zrealizowania wszystkich aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, aktywa te są odpowiednio pomniejszane tak aby jego wysokość nie przekraczała wysokości rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Działanie to poparte jest analizą dotyczącą terminów odwracania się ujemnych i dodatnich różnic przejściowych w celu upewnienia się, że różnice te odwracają się zasadniczo w tych samych okresach.

W celu zachowania spójności z rocznym sprawozdaniem finansowym aktywa i rezerwy z tytułu odroczonej podatku dochodowego prezentuje się w bilansie ekonomicznym w szyku rozwartym, tj. aktywa z tytułu odroczonej podatku dochodowego po stronie aktywów, w odrębnej pozycji bilansu, natomiast rezerwy z tytułu odroczonej podatku dochodowego po stronie pasywów, także w odrębnej pozycji bez kompensowania aktywów z rezerwami.

W Towarzystwie występuje różnica przejściowa, z tytułu straty podatkowej za rok 2018, w wysokości 1 812 tys. zł która wygasa w ciągu 5 lat od momentu jej wykazania i nie zostało od niej naliczone aktywo z tytułu podatku odroczonego z powodu ostrożnej wyceny dotyczącej możliwej odzyskiwalności.

D.1.4. Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)

Obligacje

W bilansie ekonomicznym Towarzystwo wycenia dłużne papiery wartościowe według wartości godziwej.

Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych

Depozyty bankowe na potrzeby wypłacalności są wyceniane do wartości godziwej metodą alternatywną, opisaną w punkcie D.4. W tej pozycji prezentowane są aktywa, które nie mogą być wykorzystywane do dokonywania płatności w dowolnym momencie przed datą zapadalności i nie podlegają wymianie bez znacznych ograniczeń lub kar na walutę lub na ekwiwalenty środków pieniężnych.

D.1.5. Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych

Na potrzeby bilansu ekonomicznego pozycja wyceniana jest według wartości godziwej metodą alternatywną, opisaną w punkcie D.4.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonego na potrzeby rachunkowości wynika z innego sposobu wykazywania należnych składek. W bilansie ekonomicznym prezentowane są jedynie składki przeterminowane na dzień bilansowy, natomiast w bilansie sporządzonym na potrzeby rachunkowości ujmowane są składki należne za cały okres obowiązywania umów niezależnie od terminu zapłaty. Jako należności z tytułu ubezpieczeń wykazywane są także należności z tytułu regresów nieuwzględniane w wyliczeniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

D.1.6. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Na potrzeby bilansu ekonomicznego pozycja wyceniana jest według wartości godziwej metodą alternatywną, opisaną w punkcie D.4.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonego na potrzeby rachunkowości wynika z pomniejszenia w bilansie ekonomicznym wartości środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o środki ZFŚS.

D.1.7. Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)

Pozostałe aktywa (niewykazywane w innych pozycjach) wyceniane są w wartości godziwej. Szczegółowa metoda wyceny zależy od rodzaju aktywa wykazanego w tej pozycji. Na dzień 31/12/2018 Towarzystwo nie wykazało żadnych aktywów w tej pozycji.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonego na potrzeby rachunkowości wynika z faktu, że rozliczenia międzyokresowe czynne zaprezentowane w bilansie sporządzonym na potrzeby rachunkowości są dla celów bilansu ekonomicznego wycenione w wartości 0, gdyż służą jedynie księgowemu rozłożeniu w czasie bezwarunkowo poniesionych kosztów.

D.1.8. Leasing operacyjny i finansowy

Zarówno w 2017 roku jak i 2018 roku Towarzystwo nie było stroną umów leasingowych.

D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych na potrzeby wypłacalności

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych na potrzeby wypłacalności (RTU WII) składająca się z najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka, w podziale na główne linie biznesowe na dzień 31 grudnia 2018 roku została przedstawiona w poniższej tabeli:

Dane w tys. zł	Najlepsze oszacowanie	Margines Ryzyka	
RTU WII w podziale na linie biznesowe:			
Ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	-1 692	441	-1 251
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	-1 765	409	-1 356
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	-557	77	-480
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	-7	5	-2
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	0	0	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	145	16	161
Ubezpieczenia różnych strat finansowych	-1 347	311	-1 036
Razem	-3 457	850	-2 607

Podstawy, metody i główne założenia wykorzystywane do wyznaczania RTU WII

RTU WII są sumą najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka. Najlepsze oszacowanie równe jest oszacowaniu ważonej średniej przyszłych przepływów pieniężnych wynikających ze zobowiązań Towarzystwa przy uwzględnieniu wartości pieniądza w czasie oraz prawdopodobieństwa zajścia

zdarzeń ubezpieczeniowych. Margines ryzyka wyznaczony jest w wysokości zapewniającej, by wartość RTU WII odpowiadała rynkowej wartości zobowiązań.

Najlepsze oszacowanie

Najlepsze oszacowanie tworzy się oddzielnie dla części odpowiadającej rezerwie składki oraz części odpowiadającej rezerwie szkodowej.

Towarzystwo, na potrzeby wyznaczenia wartości najlepszego oszacowania w części odpowiadającej rezerwie składki, wykorzystuje uproszczoną metodę opartą na współczynnikach szkodowości, prowizyjnym i kosztów. W projekcji zakłada się, że przyszłe oczekiwane przepływy pieniężne podlegają dyskontowaniu według stopy procentowej wolnej od ryzyka oraz, że część ubezpieczonych rezygnuje z ubezpieczenia przed zakończeniem umowy. Wszystkie stosowane uproszczenia podlegają ocenie Funkcji Aktuarialnej.

Najlepsze oszacowanie w części odpowiadającej rezerwie szkodowej tworzy się w wysokości odpowiadającej oczekiwanej wartości przyszłych wypłat odszkodowań wraz z kosztami likwidacji szkód, pomniejszonej o oczekiwaną wartość regresów.

Założenia nie-ekonomiczne wykorzystywane w procesie wyznaczania RTU WII określane są między innymi w obszarach szkodowości, kosztów, prowizji, rezygnacji, jak również w zakresie innych ryzyk adekwatnych dla poszczególnych linii biznesowych. Założenia, co do zasady, wyznaczane są w oparciu o historyczne dane rynkowe w trakcie wyceny produktu. W sytuacji, gdy brak jest statystyk lub statystyki na portfelu nie pokazują istotnych odchyżeń od przyjętych założeń to przyjmowane są założenia przyjęte na etapie wyceny produktu.

W procesie określania struktury stóp wolnych od ryzyka, Towarzystwo jest zgodne z wytycznymi EIOPA.

Osoba Nadzorująca Funkcję Aktuarialną odpowiedzialna jest za przygotowanie raportu Funkcji Aktuarialnej, zawierającego między innymi zestawienie ilościowe i jakościowe informacji o różnicach dotyczących podstaw, metod i głównych założeń wykorzystywanych do wyznaczenia RTU WII oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla potrzeb sprawozdawczości (RTU SP). Informacja ta przygotowana jest w podziale na główne linie biznesowe.

Na potrzeby kalkulacji najlepszego oszacowania zobowiązań Towarzystwo przyjmuje definicję granicy umowy w oparciu o Art. 18 Aktu delegowanego. Dla dotychczasowych produktów za granicę umowy uznaje się wszystkie przyszłe przepływy pieniężne oczekiwane do końca okresu, na jaki formalnie została zawarta umowa.

Przy kalkulacji najlepszego oszacowania zostały użyte deterministyczne modele przepływów pieniężnych i metody aktuarialne adekwatne do skali i specyfiki biznesu. Niematerialna wartość opcji i gwarancji nie wymagała użycia modeli stochastycznych.

Towarzystwo wyznacza wartość najlepszego oszacowania bez pomniejszenia go o kwoty należne z reasekuracji i spółek celowych. Kwoty należne z reasekuracji, spółek celowych oraz korekty z tytułu niewykonania zobowiązań przez kontrahenta wyznaczane są oddzielnie, spójnie z metodami stosowanymi do wyznaczania najlepszego oszacowania, w szczególności w zakresie stosowania metod uproszczonych proporcjonalnie do materialności kwot i niepewności z nimi związanej.

Towarzystwo nie stosuje korekty dopasowującej, o której mowa w art. 77b Dyrektywy 2009/138.

Towarzystwo nie stosuje korekty z tytułu zmienności, o której mowa w art. 77d Dyrektywy 2009/138/WE.

Towarzystwo nie stosuje przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o której mowa w art. 308c Dyrektywy 2009/138/WE.

Towarzystwo nie stosuje przejściowego odliczenia, o którym mowa w art. 308d Dyrektywy 2009/138/WE.

Margines ryzyka

Towarzystwo stosuje uproszczoną metodę obliczania marginesu ryzyka, zgodną z Artykułem 58 b) Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35, zakładającą rozwój przyszłych SCR-ów zgodnie z duracją portfela.

Poziom niepewności RTU WII

Z uwagi na niepewność przyszłych zdarzeń, wartość RTU WII jest obarczona pewną niepewnością. Dodatkowo przyjęte modele i założenia, w szczególności dotyczące stóp wolnych od ryzyka, rezygnacji, szkodowości, poziomu przyszłych kosztów, opierają się przede wszystkim na historycznych obserwacjach rynkowych oraz zakładanych kierunkach rozwoju czynników ekonomicznych, ubezpieczeniowych oraz otoczenia prawnego i warunków biznesowych. W celu określenia poziomu niepewności RTU WII, Towarzystwo analizuje możliwe wspomniane powyżej źródła i wartości niepewności prognozy przyszłych przepływów związanych z umowami ubezpieczenia. W szczególności analizie podlegają obszary:

- wykorzystywanych modeli i metod i poszczególnych założeń,
- niepewności realizacji przyszłych zdarzeń, na poziomie skalibrowanym do zdarzenia 1-na-200, do którego pomiaru wykorzystywany jest kapitałowy wymóg wypłacalności wyznaczany przez Towarzystwo przy pomocy formuły standardowej.

Wszystkie przeprowadzone analizy pokazują, że niepewność wartości RTU WII jest istotnie poniżej poziomu, który stanowiłby zagrożenia dla wypłacalności Towarzystwa.

Główne różnice między rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi na potrzeby sprawozdawczości (RTU SP) i RTU WII

Poniższa tabela pokazuje porównanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby sprawozdawczości oraz na potrzeby wypłacalności według stanu na 31 grudnia 2018 roku.

Dane w tys. zł	RTU SP	RTU WII
RTU WII w podziale na linie biznesowe:		
Ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	28 217	-1 251
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	23 213	-1 356
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	2 102	-480
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	167	-2
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	0	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	222	161
Ubezpieczenia różnych strat finansowych	20 722	-1 036
Razem	51 430	-2 607

Różnica pomiędzy wartościami rezerw RTU WII i RTU SP wynika z istotnie różnych metod wykorzystywanych do tworzenia obu typów rezerw. Podstawowe różnice w metodologiach tworzenia obu typów rezerw wskazano poniżej.

RTU SP składa się głównie z rezerwy składki, która ze względu na regulacje odzwierciedla wartość przyszłych składek, które są wykazywane w momencie zawarcia ubezpieczenia jako osobna pozycja w aktywach. Metody stosowane w tworzeniu RTU SP nie odzwierciedlają przyszłych wyników finansowych w procesie tworzenia rezerw.

Natomiast RTU WII są sumą najlepszego szacowania i marginesu ryzyka. Wartość najlepszego oszacowania wyznaczona jest jako wartość oczekiwana wszystkich przyszłych przepływów pieniężnych związanych z umowami ubezpieczenia, zarówno składek jak i świadczeń i kosztów. W wyznaczaniu przyszłych przepływów pieniężnych Towarzystwo przyjmuje założenia dotyczące przyszłych składek, świadczeń, kosztów i stóp procentowych na realistycznym poziomie, nie uwzględniając jednocześnie żadnych narzutów ostrożnościowych. Przyjęte założenia podlegają cyklicznej weryfikacji i w razie potrzeby są uaktualniane. Składnikiem ostrożnościowym w przypadku RTU WII jest margines ryzyka w wysokości odzwierciedlającej profil ryzyka zawarty w zobowiązaniach Towarzystwa.

Dla wszystkich linii biznesowych Towarzystwa, różnice pomiędzy RTU WII a RTU SP wynikają z czynników wskazanych powyżej.

D.3. Inne zobowiązania

Zobowiązania wycenia się w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji. Dokonując wyceny zobowiązań, zakład ubezpieczeń nie dokonuje dostosowań w celu uwzględnienia jego zdolności kredytowej. Każda klasa z pozostałych zobowiązań w bilansie ekonomicznym jest wyceniana zgodnie z zasadami Wypłacalność II. Zasady ujmowania stosowane dla istotnych grup pozostałych zobowiązań, uwzględniając stosowane założenia i oceny są przedstawione w niniejszym rozdziale. Danymi wejściowymi dla istotnych grup pozostałych zobowiązań są pozostałe zobowiązania oraz pozostałe rezerwy ze sprawozdania finansowego sporządzonego zgodnie z zasadami rachunkowości a następnie dokonywane są korekty wynikające zastosowania odmiennych podstaw, metod i założeń dla celów wypłacalności i wyceny zobowiązań w sprawozdaniu finansowym i są szerzej opisane w dalszej części rozdziału. Poza różnicami wynikającymi z odrębnych zasad wyceny występują również różnice wynikające z odrębnych zasad prezentacji. Zestawienie poszczególnych pozycji bilansu ekonomicznego w porównaniu do bilansu sporządzonego zgodnie z zasadami rachunkowości wraz ze wskazaniem charakteru różnic zaprezentowane zostało na początku niniejszego rozdziału.

D.3.1. Zobowiązania warunkowe

Zobowiązania warunkowe, jeśli są istotne są uznane za zobowiązania Towarzystwa. Zobowiązania warunkowe uznaje się za istotne, jeśli informacja o ich wielkości i rodzaju może mieć wpływ na procesy decyzyjne odbiorcy tejże informacji. Zobowiązania warunkowe, na potrzeby wypłacalności, są wyceniane na podstawie zdyskontowanych przepływów pieniężnych wymaganych na wypełnienie tychże zobowiązań przy użyciu bazowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka.

Zobowiązań warunkowych nie ujmuje się w bilansie sporządzonym na potrzeby rachunkowości.

W Towarzystwie wprowadzony został proces monitorowania zobowiązań warunkowych. Przynajmniej raz w roku dokonywana jest weryfikacja czy Towarzystwo posiada zobowiązania, które można zaklasyfikować jako zobowiązania warunkowe.

Po zidentyfikowaniu poszczególnych zobowiązań warunkowych dokonuje się ustalenia ich wartości, a następnie ocenia się istotność ustalonej wartości tych zobowiązań. W następnej kolejności weryfikuje się prawdopodobieństwo realizacji każdego zobowiązania warunkowego a następnie ustala się jego wartość. Zanim jednak zobowiązania warunkowe zostaną ujęte w bilansie ekonomicznym, weryfikuje się czy dana transakcja nie jest już objęta inną rezerwą dla celów wypłacalności, ponieważ wówczas zobowiązanie warunkowe nie występuje już dla celów wypłacalności.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w Towarzystwie nie wystąpiły żadne istotne zobowiązania warunkowe.

D.3.2. Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)

W Towarzystwie wycena pozostałych rezerw odbywa się do wartości godziwej w oparciu o metodę alternatywną, opisaną w punkcie D.4.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonego na potrzeby rachunkowości wynika z odmiennych zasad prezentacji pozostałych rezerw. W bilansie ekonomicznym pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) są to zobowiązania, których termin lub kwota są niepewne, tj. rezerwy na koszty sądowe lub kwoty z tytułu rozliczeń międzyokresowych przychodów, których termin i wysokość wypłaty jest niepewna. Dane wejściowe dla pozostałych rezerw są zawarte w stosownych rejestrach prowadzonych w Towarzystwie takich jak rejestr spraw sądowych, rozliczeń międzyokresowych.

W bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami rachunkowości pozycja pozostałych rezerw obejmuje także zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych pracowników oraz rezerwy na pozostałe koszty, w tym rezerwy na koszty z tytułu nie wykorzystanych przez pracowników urlopów (które w bilansie ekonomicznym prezentowane są w pozycji pozostałych zobowiązań).

Ze względu na brak aktywnego rynku wartość godziwą rezerw innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe ustala się w oparciu o przedstawioną niżej metodę wyceny. Rezerwy ujmuje się, gdy w związku z przeszłym zdarzeniem istnieje możliwe do wiarygodnego oszacowania zobowiązanie, które w sposób prawdopodobny skutkować będzie przyszłym wpływem środków. Rezerwy nie są rozpoznawane w odniesieniu do przyszłych strat operacyjnych. Rezerwy są wyceniane według najlepszego oszacowania kierownictwa Towarzystwa, w oparciu o dotychczasowe doświadczenia, według stanu na dzień bilansowy. Skutek zmiany pieniądza w czasie może być ujęty, jeśli jest istotny.

D.3.3. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Sposób wyceny i prezentacji odroczonego podatku dochodowego został opisany w punkcie D.1.3. niniejszego sprawozdania.

W pozycji rezerwy z tytułu podatku odroczonego zostały ujęte wszystkie dodatnie różnice przejściowe i żadna z tych różnic nie wygasa.

D.3.4. Zobowiązania z tytułu reasekuracji

Zobowiązania z tytułu reasekuracji są prezentowane zgodnie z regułą przyjętą w sprawozdaniach przygotowywanych według zasad rachunkowości, tzn. prezentowana jest różnica pomiędzy należnościami i zobowiązaniami, w odpowiedniej pozycji bilansu, w zależności od tego która pozycja jest większa. Różnicę oblicza się przez odjęcie prowizji reasekuracyjnych od składki z tytułu reasekuracji.

W bilansie ekonomicznym Towarzystwo ujmuje przeterminowane na dzień bilansowy rozrachunki z reasekuratorami - zobowiązania względem reasekuratora dotyczące składek ubezpieczeniowych i wynikające z tych składek prowizje oraz należności od reasekuratora dotyczące świadczeń ubezpieczeniowych niewypłaconych na dzień bilansowy. Pozostałe nieprzeterminowane rozrachunki z reasekuratorami stanowią przyszłe przepływy pieniężne wykorzystywane w wycenie kwota należnych od reasekuratorów.

Dane wejściowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń zawarte są w rejestrze świadczeń oraz w księgach pomocniczych prowadzonych w Towarzystwie, natomiast dla zobowiązań wobec pośredników ubezpieczeniowych zawarte są w księgach pomocniczych prowadzonych w Towarzystwie.

D.3.5. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych

Niniejsza pozycja wykazywana jest w wartości godziwej na podstawie wyceny metodą alternatywną, opisaną w punkcie D.4.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonego na potrzeby rachunkowości wynika z innego sposobu wykazywania zobowiązań. W bilansie ekonomicznym w pozycji tej ujmowane są jedynie przeterminowane zobowiązania dotyczące polis, których okres ochrony już się rozpoczął. Natomiast w bilansie sporządzanym na potrzeby rachunkowości ujmowane są zobowiązania naliczone za cały okres ubezpieczenia niezależnie od terminu zapłaty. Pozostałe nieprzeterminowane zobowiązania stanowią przyszłe przepływy pieniężne wykorzystywane w wycenie najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Dane wejściowe dla zobowiązań z tytułu reasekuracji zawarte są w rejestrze rozrachunków z tytułu reasekuracji prowadzonym na podstawie zawartych umów reasekuracji.

D.3.6. Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)

Niniejsza pozycja zawiera wartość wszystkich zobowiązań o charakterze handlowym, które nie są wykazywane we wcześniej wymienionych kategoriach bilansu ekonomicznego. Wykazywana jest w wartości godziwej, na podstawie wyceny metodą alternatywną, opisaną w punkcie D.4.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonego na potrzeby rachunkowości wynika z odmiennych zasad prezentacji i wyceny. W bilansie ekonomicznym w pozycji pozostałych zobowiązań uwzględnia się stan rezerw na pozostałe koszty, w tym rezerw na koszty z tytułu nie wykorzystanych przez pracowników urlopów (wykazywanych w bilansie sporządzonym na potrzeby rachunkowości w pozycji pozostałych rezerw), co stanowi różnicę prezentacyjną oraz wyłącza się zobowiązania z tytułu ZFŚS. Z pozostałych zobowiązań eliminowane są również odroczone prowizje reasekuracyjne wynikające z przyszłych składek.

Prezentowane w niniejszej pozycji zobowiązania mają charakter krótkoterminowy (do 1 roku) i w ocenie Towarzystwa ich wycena nie odbiega od bieżących przepływów pieniężnych. W związku z powyższym niepewność ich oszacowania jest nieistotna - bliska zeru.

Przy wycenie rezerw na pozostałe koszty istnieje teoretyczne ryzyko szacunku, jednak bazując na historii Towarzystwo stoi na stanowisku, iż szacunki nie odbiegają od wartości zarachowanych w związku z czym niepewność ich oszacowania jest nieistotna.

Do pozostałych zobowiązań Towarzystwo kwalifikuje pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować. Dane wejściowe dla kategorii Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) zawarte są w księdze głównej i pomocniczej Towarzystwa (takie jak rozrachunki z Urzędem Skarbowym i ZUS, nieprzeterminowane zobowiązania z tytułu ubezpieczeń), rejestrze faktur, systemie kadrowo-płacowym.

D.3.7. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Wszystkie programy określonych świadczeń, które są prowadzone przez Towarzystwo zgodnie z wymogami prawa oraz wewnętrznym regulaminem wynagradzania na rzecz swoich pracowników, nie posiadają wydzielonych aktywów. Programy te są finansowane z ogólnych środków finansowych Towarzystwa.

Zobowiązania z tytułu premii dla pracowników, rezerwy na niewykorzystane urlopy oraz bieżące zobowiązania wobec pracowników prezentowana jest w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami wypłacalności w pozycji R0840 Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji).

Zobowiązania z tytułu rezerwy na świadczenia emerytalne prezentowana jest w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami wypłacalności w pozycji R0760 Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych pracowników. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych pracowników w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami wypłacalności wyniosła 4 552,17 zł, natomiast ze względu na brak wyodrębnionej pozycji w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami rachunkowości, zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych pracowników prezentowane są w tej samej wysokości w pozycji pozostałych rezerw (innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe).

Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników obejmują świadczenia płatne pracownikom Towarzystwa w związku z ich przejściem na emeryturę. Wartość rezerwy jest przedmiotem kalkulacji aktuarialnej bazującej na długoterminowych projekcjach wzrostu wynagrodzenia, stopy inflacji oraz rotacji pracowników. Odprawy emerytalne są wypłacane przez Towarzystwo jednorazowo, w momencie przejścia pracownika na emeryturę.

D.3.8. Zobowiązania wynikające z umów leasingowych

Zarówno w 2017 roku jak i 2018 roku Towarzystwo nie było stroną umów leasingowych.

D.4. Alternatywne metody wyceny

Alternatywne metody wyceny są wykorzystywane przez Towarzystwo w celu ustalenia wartości godziwej aktywów i zobowiązań, jeżeli ceny rynkowe notowane na aktywnych rynkach są niedostępne lub jeśli nie istnieją aktywne rynki dla danych składników aktywów lub zobowiązań.

Towarzystwo określa aktywa i zobowiązania, do których mają zastosowanie alternatywne metody wyceny wraz z uzasadnieniem zastosowania określonej metody, dokumentacją założeń, oceną

niepewności wyceny i weryfikacją adekwatności stosowanych metod wyceny w porównaniu do zebranych doświadczeń.

Towarzystwo stosuje metody alternatywne dla wyceny następujących aktywów i zobowiązań:

Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych

Towarzystwo wycenia depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych według wartości godziwej poprzez oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych do wartości bieżącej przy wykorzystaniu stopy procentowej dostępnej na rynku, na którym dany depozyt jest przechowywany.

Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych

W należnościach od ubezpieczonych oraz pośredników ubezpieczeniowych wykazuje się jedynie te należności, których termin wymagalności już minął. Należne oraz przyszłe raty składek są uwzględniane przy wyznaczaniu najlepszego oszacowania jako przepływy pieniężne – wpływy. Jako należności z tytułu ubezpieczeń wykazywane są także należności z tytułu regresów nieuwzględniane w wyliczaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)

Pozostałe należności są wyceniane w wartości godziwej poprzez oszacowanie wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych przy wykorzystaniu rynkowej stopy procentowej. Należności do 12 miesięcy nie podlegają dyskontowaniu, ze względu na nieistotny wpływ dyskonta na wycenę.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyceniane są według wartości nominalnej.

Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)

Wycena pozostałych rezerw do wartości godziwej odbywa się w oparciu o oszacowane przepływy pieniężne zdyskontowane do wartości bieżącej przy wykorzystaniu rynkowej stopy procentowej.

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych

W zobowiązaniach z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych wykazuje się jedynie te zobowiązania, których termin wymagalności już minął. Bieżące i przyszłe zobowiązania są uwzględniane przy wyznaczaniu najlepszego oszacowania jako przepływy pieniężne – wypływy.

Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)

Wycena pozostałych zobowiązań do wartości godziwej polega na oszacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych do wartości bieżącej przy wykorzystaniu rynkowej stopy procentowej. Zobowiązania z umownym lub oczekiwanym okresem płatności krótszym niż 12 miesięcy nie podlegają dyskontowaniu.

D.5. Wszelkie inne informacje

W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku nie nastąpiły istotne zmiany w stosowanych podstawach uznawania i wyceny lub szacunkach aktywów i zobowiązań.

E. Zarządzanie kapitałem

Wstęp

Niniejszy rozdział sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zawiera informacje z zakresu zarządzania kapitałem, w tym uzgodnienie kapitałów prezentowanych zgodnie z zasadami rachunkowości do środków własnych prezentowanych zgodnie z zasadami wypłacalności, informacje dotyczące kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.1. Środki własne

Cele, zasady i procesy stosowane przez zakład w celu zarządzania swoimi środkami własnymi

Zarządzanie środkami własnymi Towarzystwa musi odbywać się w sposób efektywny w celu optymalizacji zwrotu z kapitału dla akcjonariusza, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony ubezpieczonych przed niewypłacalnością.

Zarządzanie kapitałami Towarzystwa uwzględnia kryteria zapewniające spełnienie regulacyjnych wymagań kapitałowych w zakresie pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu wypłacalności oraz utrzymanie poziomu kapitałów, który umożliwia konkurencyjność Towarzystwa na rynku ubezpieczeniowym.

Podstawowym procesem planowania środków własnych jest opracowywanie planu kapitałowego Towarzystwa. Plan kapitałowy opracowywany jest w ramach przygotowania 3-letniego, aktualizowanego corocznie, planu finansowego oraz prognozy bilansu według Wypłacalność II.

Zasady zarządzania kapitałem, w celu utrzymania określonego poziomu kapitałów (w tym dostępność poszczególnych pozycji kapitałów i wielkość transakcji kapitałowych) oraz monitorowania poziomu kapitałów w Towarzystwie są zgodne z zasadami przyjętymi w Grupie NN (z uwzględnieniem polskich przepisów prawa i rekomendacji wydanych przez organ nadzoru).

Towarzystwo posiada ustanowione role i obowiązki osób uczestniczących w zarządzaniu kapitałem, a także procesy związane z przepływami kapitałowymi, w szczególności w zakresie rekomendacji i zatwierdzania transakcji kapitałowych, dokapitalizowań, wypłat dywidendy, jak również w zakresie monitorowania i informowania o zmianach w kapitałach Towarzystwa oraz monitorowania i komunikowania zmian w przepisach prawa wpływających na zarządzanie kapitałami.

Aby zapewnić klientom odpowiedni poziom bezpieczeństwa kapitałowego Towarzystwo określiło cel kapitałowy i minimalny próg kapitałowy, które zapewniają ograniczenie niewykorzystanego kapitału i zapobiegają spadkowi kapitałów poniżej poziomu określonego przepisami prawa powodującego uruchomienie czynności ze strony organu nadzoru.

Wysokość i jakość środków własnych

Środki własne, zgodnie z zasadami wypłacalności, są podzielone na trzy kategorie, w zależności od ich jakości i zdolności do pokrycia strat. Kategoria 1 jest dodatkowo podzielona na środki własne nieograniczone i ograniczone.

Dopuszczalność środków własnych do pokrywania wymogów kapitałowych jest ograniczona. Ograniczenia dotyczą dopuszczalności ograniczonych środków własnych z kategorii pierwszej jak i dopuszczalności kategorii drugiej i trzeciej. Ograniczone środki własne z kategorii pierwszej nie mogą przekroczyć 20% całej kategorii pierwszej, natomiast całość środków własnych kategorii 2 i 3

nie może przekroczyć 50% kapitałowego wymogu wypłacalności. Jednocześnie dopuszczalność środków własnych kategorii 3 do pokrywania wymogu jest ograniczona do 15%.

Środki własne Towarzystwa w 2018 roku spełniają warunki art. 245 ust. 2 ustawy o działalności ubezpieczeniowej z dnia 11 września 2015 roku, przy uwzględnieniu czynników określonych w art. 245 ust. 3 tejże ustawy i w związku z powyższym należą do kategorii 1. Środki własne nie są podporządkowane i nie mają ograniczenia czasu trwania. Całość środków własnych jest dopuszczona na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wysokość podstawowych środków własnych Towarzystwa, po odliczeniach wyniosła 38 162 tys. zł i składała się z kapitału zakładowego w wysokości 61 971 tys. zł, rezerwy uzgodnieniowej pomniejszającej dostępne środki o 23 809 tys. zł.

Zgodnie z formularzem S.23.01 (przedstawionym poniżej), według metodologii Wypłacalność II, wszystkie środki własne Towarzystwa zaliczane są do Kategorii 1, nieograniczone.

	Ogółem	Kategoria 1 nieograniczona	Kategoria 1 ograniczona	Kategoria 2	Kategoria 3
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35					
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	61 971	61 971	0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	-23 809	-23 809	0	0	0
Kwota odpowiadająca w wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0				0
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II					
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	0	0	0	0	0
Odliczenia					
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	0	0	0	0	0
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	38 162	38 162	0	0	0
Uzupełniające środki własne					
Uzupełniające środki własne ogółem	0	0	0	0	0
Dostępne i dopuszczone środki własne					
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu w wypłacalności (SCR)	38 162	38 162	0	0	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	38 162	38 162	0	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	38 162	38 162	0	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	38 162	38 162	0	0	0
SCR	12 555	0	0	0	0
MCR	16 026	0	0	0	0
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do SCR	304%				
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do MCR	238%				

W poniższej tabeli zaprezentowano informacje dotyczące struktury, wysokości i jakości środków własnych na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego (dane w tys. zł).

	Ogółem 2017	Ogółem 2018	zmiana
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35			
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5 275	17 539	12 264
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	0	143	143
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	63 950	51 065	-12 885
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji	-40	-214	-174
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	356	27	-329
Należności z tytułu reasekuracji biernej	0	0	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	2	55	53
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	3	299	297
Pozostałe aktywa (nie wykazane w innych pozycjach)	61	0	-61
Aktywa razem według Wypłacalność II	69 607	68 914	-693
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	-243	-1 356	-1 113
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	-324	-1 251	-927
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	0	0	0
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	4	5	1
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	0	0	0
Instrumenty pochodne	0	0	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4 863	17 539	12 676
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i w obecność pośredników ubezpieczeniowych	290	3	-287
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	21	0	-21
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	1 894	15 475	13 581
Zobowiązania razem według Wypłacalność II	6 505	30 415	23 910
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	63 102	38 500	-24 603
Przewidywane dywidendy, w wypłaty i obciążenia	350	337	-13
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	65 000	61 971	-3 029
Rezerwa uzgodnieniowa	-2 660	-23 809	-21 148
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	413	0	-413
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	62 752	38 162	-24 590

Na zmianę wartości środków własnych w okresie 2018 roku wpłynęło szereg czynników, z tego jako najważniejsze należy wskazać pokrycie kosztów działalności bieżącej środkami pochodzącymi z rozwiązania depozytów oraz wzrost pozostałych należności związany z nabyciem oprogramowania. Przedstawiony w powyższym zestawieniu spadek podstawowych środków własnych w 2018 roku

w porównaniu do roku 2017 o 24 590 tys. zł w głównej mierze wynika ze:

- zmniejszenia poziomu utrzymywanych depozytów o 13 562 tys. zł;
- wzrostu wartości pozostałych zobowiązań o 13 581 tys. zł;

Zmiana wartości odroczonego podatku dochodowego w 2018 roku wynika ze zmian dokonanych na poszczególnych składnikach bilansu ekonomicznego oraz z wyrównania aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości rezerwy.

Zmiana sumy aktywów w 2018 roku (spadek o 693 tys. zł), jak i zmiana sumy zobowiązań (wzrost o 23 910 tys. zł), skutkowały zmianą nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami, a co za tym idzie spadkiem środków własnych Towarzystwa o 24 590 tys. zł w porównaniu do ubiegłego roku sprawozdawczego.

Kapitał zakładowy Towarzystwa zmniejszył się w roku sprawozdawczym o 3 029 tys. zł z powodu pomniejszenia kapitału zapasowego o stratę z poprzedniego roku obrotowego.

W 2018 roku Towarzystwo nie emitowało elementów środków własnych.

Rezerwa uzgodnieniowa

Rezerwa uzgodnieniowa Towarzystwa jest równa łącznej nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami, pomniejszonej o następujące elementy:

- pozostałe pozycje podstawowych środków własnych (w tym kapitał zakładowy)
- przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia (w tym podatek od niektórych instytucji finansowych, stanowiący obciążenie finansowe dla zakładu, w wysokości równej obciążeniom przewidywanym z tytułu tego podatku w okresie kolejnych 12 miesięcy).

Towarzystwo nie przewiduje w 2018 roku wypłaty dywidendy, a przewidywana wartość obciążeń z tytułu podatku od niektórych instytucji finansowych wynosi 338 tys. zł.

Różnice pomiędzy kapitałem własnym wykazanym w rocznym sprawozdaniu finansowym a podstawowymi środkami własnymi obliczonymi zgodnie z zasadami wypłacalności

Różnice pomiędzy kapitałem własnym zaprezentowanym w rocznym sprawozdaniu finansowym sporządzonym według zasad rachunkowości a podstawowymi środkami własnymi wyznaczonymi według zasad wypłacalności wynikają głównie z:

- różnic w wycenie poszczególnych pozycji bilansu:
  - eliminacji z bilansu sporządzanego zgodnie z zasadami wypłacalności aktywowanych kosztów akwizycji (ref. D.1.1.) oraz wartości materialnych i prawnych (ref. D.1.2),
  - odmiennych zasad wyceny lokat, dłużnych papierów wartościowych (ref. D.1.4),
  - odmiennych zasad wyceny należności (ref. D.1.5),
  - odmiennych zasad wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (ref. D.2.),
  - odmiennych zasad wyceny zobowiązań z tytułu reasekuracji (ref. D.3.4), z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych (ref. D.3.5), oraz Pozostałych zobowiązań (ref. D.3.6),
  - zmiany w wartościach aktywa (ref. D.1.3.) i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (ref. D.3.3.) spowodowanej zastosowaniem różnych wycen dla niektórych pozycji bilansu ekonomicznego, podczas gdy podstawa opodatkowania tych elementów

pozostała taka sama, oraz wyrównaniem aktywa i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego z powodu braku możliwości odzyskania aktywów.

- wartości przewidywanych dywidend oraz wypłat i obciążeń (podatek od niektórych instytucji finansowych).

Przewidywane dywidendy oraz wypłaty i obciążenia dla celów wypłacalności pomniejszają środki własne, natomiast w bilansie sporządzonym według zasad rachunkowości dywidendy są ujmowane dopiero po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego i podjęciu uchwały przez walne zgromadzenie akcjonariuszy o podziale zysku, zaś podatek od niektórych instytucji finansowych jest ujmowany na bieżąco, według stanu aktywów na ostatni dzień miesiąca.

Przewidywane obciążenia stanowi natomiast wartość podatku od niektórych instytucji finansowych w okresie kolejnych 12 miesięcy, wyliczona, jako dwunastokrotność szacowanego miesięcznego zobowiązania z tytułu tego podatku.

Zasady wyceny aktywów i zobowiązań zgodnie z wymogami wypłacalności oraz różnice pomiędzy podstawami, metodami i założeniami stosowanymi przy wycenie dla celów wypłacalności a stosowanymi dla celów rachunkowości zostały opisane w rozdziale D Wycena dla celów wypłacalności.

W poniższej tabeli przedstawiono uzgodnienie kapitału prezentowanego w sprawozdaniu finansowym zgodnie z zasadami rachunkowości do nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami i podstawowych środków własnych obliczonych dla celów wypłacalności na dzień 31 grudnia 2018 roku (dane w tys. zł).

Dane na 31 grudnia 2018 roku w tys. zł	2018	Ref.
Kapitał własny	45 559	
Eliminacja aktywów o wartościach ujemnych	-32 714	D.1.1.
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie aktywów o wartościach ujemnych	6 216	D.1.3., D.3.3.
Eliminacja w wartości niematerialnych i prawnych	-10 087	D.1.2.
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie w wartości niematerialnych i prawnych	1 917	D.1.3., D.3.3.
Różnice z wyceny aktywów - lokaty	0	D.1.4.
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie aktywów - lokaty	0	D.1.3., D.3.3.
Różnice z wyceny pozostałych aktywów	-61 326	D.1.5., D.1.6, D.1.7
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie pozostałych aktywów	11 652	D.1.3., D.3.3.
Odpis aktywów z tytułu podatku odroczonego - brak odzyskiwalności	-2 629	
Różnice z wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	54 037	D.2.
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-10 267	D.1.3., D.3.3.
Różnice z wyceny zobowiązań, w tym umów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych	43 026	D.3.2., D.3.4., D.3.5., D.3.6.
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie zobowiązań	-6 883	D.1.3., D.3.3.
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	38 500	
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	-337	
Podstawowe środki własne	38 162	

E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy**Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR)**

Kapitałowy wymóg wypłacalności spółki obliczany jest przy zastosowaniu metodologii Formuły Standardowej. Szczegóły Formuły Standardowej obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności zdefiniowane są w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniającym dyrektywę Wypłacalność II. Uwzględnione szczegółowe obszary dotyczą między innymi:

- metod, założeń i kalibracji dla formuły standardowej kapitałowego wymogu wypłacalności na podstawie 99,5 % wartości narażonej na ryzyko w perspektywie jednego roku;
- podzbioru parametrów standardowych dotyczących ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie, ubezpieczeniach zdrowotnych;
- parametrów zależności formuły standardowej.

W systemie Wypłacalność II całkowity kapitałowy wymóg wypłacalności zakładu ubezpieczeń wyznaczany jest w oparciu o oszacowane kapitały dla poszczególnych ryzyk w podziale na moduły oraz podmoduły. W następnym etapie, w standardowym rozwiązaniu Wypłacalność II, poszczególne wymogi z podmodułów/modułów są agregowane metodą wariancji-kowariancji, umożliwiając uwzględnienie efektu dywersyfikacji.

Korekta z tytułu zdolności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat związana jest ograniczaniem ryzyka przez przyszłe świadczenia uznaniowe w odniesieniu do ryzyka w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie oraz ryzyka w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie. Zobowiązania Towarzystwa wynikające z zawartych polis nie zakładają przyszłych świadczeń uznaniowych i w związku z powyższym nie ma zastosowania korekta z tytułu zdolności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat.

Na koniec roku 2018 Towarzystwo nie uwzględnia korekty z tytułu zdolności odroczonego podatku dochodowego do pokrywania strat, ze względu na niepewność wysokości przyszłych zysków.

Dla wyznaczenia kapitałowego wymogu wypłacalności metodą standardową Towarzystwo nie stosuje parametrów specyficznych zgodnie art. 104 ust. 7 Dyrektywy 2009/138/WE.

Poniższe zestawienia prezentują kapitałowy wymóg wypłacalności i podstawowy wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2018 roku (w tys. zł).

Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności (dane w tys. zł)	2018
Ryzyko rynkowe	1 634
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	320
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	0
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	6 757
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	8 819
Dywersyfikacja	-5 567
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	0
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	11 961

Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR) (dane w tys. zł)	2018
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	11 961
Ryzyko operacyjne	594
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	0
Zdolności odroczonej podatku dochodowego do pokrywania strat	0
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	12 555

Posiadane środki własne pozwalają na pokrycie kapitału wypłacalności ze znaczną nadwyżką. Współczynnik pokrycia wymogu wypłacalności wynosi 303,96%.

Dodatkowe informacje dotyczące kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) można znaleźć w formularzu S.25.01.01.01 Kapitałowy wymóg wypłacalności - dla podmiotów stosujących formułę standardową zawartym w sekcji F niniejszego sprawozdania.

Główne zmiany SCR w roku 2018 to:

- spadek ryzyka koncentracji – spowodowany jest zmniejszeniem się wartości depozytów;
- wzrost ryzyka aktuarialnego – spowodowany jest prognozowanym rozwojem biznesu.

Minimalny wymóg kapitałowy (MCR)

Wypłacalność II określa minimalny wymóg kapitałowy przy poziomie wartości narażonej na ryzyko wynoszącym 85% oraz zawiera zasady, zgodnie z którymi wymóg ten ma być obliczany. Minimalny wymóg kapitałowy (MCR) jest obliczany zgodnie z Rozdziałem VII Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku. Obliczenie MCR łączy formułę liniową o dolnej granicy 25% i górnej granicy 45% kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) obliczoną przy zastosowaniu formuły standardowej. MCR podlega nieprzekraczalnemu dolnemu progowi 3 700 000 EUR.

Dane do wyliczenia MCR pochodzą z systemu księgowego oraz wyliczenia SCR.

Towarzystwo jest na początkowym etapie działalności, w związku z tym MCR jest równy dolnemu progowi.

Poniższe zestawienie prezentuje minimalny wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2018 roku (w tys. zł).

Minimalny wymóg kapitałowy (dane w tys. zł)	2018
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	38 162
Kategoria 1 – nieograniczona	38 162
Kategoria 1 – ograniczona	0
Kategoria 2	0
Minimalny wymóg kapitałowy	16 026
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	238%

Poniższa tabela zawiera natomiast dane wejściowe do obliczenia minimalnego wymogu kapitałowego na dzień 31 grudnia 2018.

Minimalny wymóg kapitałowy	2018
Linowy MCR	641
SCR	12 555
Górny próg MCR	5 650
Dolny próg MCR	3 139
Łączny MCR	3 139
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	16 026
Minimalny wymóg kapitałowy	16 026

Minimalny wymóg kapitałowy nie zmienił się istotnie w 2018 roku i nadal pozostaje na poziomie dolnego progu.

E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

W Towarzystwie nie ma zastosowania podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji.

E.4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Towarzystwo nie stosuje modelu wewnętrznego na potrzeby wyznaczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

W okresie sprawozdawczym, za rok 2018, oraz na dzień bilansowy przygotowania sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej nie zachodziły żadne przypadki niezgodności z minimalnym wymogiem kapitałowym lub istotnej niezgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności zakładu ubezpieczeń.

E.6. Wszelkie inne informacje

Na podstawie art. 9 aktu notarialnego z dnia 9 września 2016 roku został utworzony Fundusz organizacyjny w wysokości 2 mln zł. Fundusz organizacyjny został wykorzystany w całości (1,8 mln zł. w 2017 roku oraz 0,2 mln zł. w 2018 roku) na utworzenie administracji oraz zorganizowanie sieci sprzedaży Towarzystwa.

Dodatkowe kwestie

W związku z wypełnieniem wymogu wynikającego z art.288 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej Towarzystwo informuje, iż dane statystyczne dotyczące postępowań pozasądowych, o których mowa w rozdziale 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym z udziałem Zakładu ubezpieczeń są publikowane na stronie internetowej Towarzystwa pod adresem:

<https://www.nn.pl/raporty-finansowe>.

F. Formularze ilościowe

F.1. Formularz S.02.01.02

Pozycje bilansowe

S.02.01.02

Pozycje bilansowe

		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
Aktywa / Assets		C0010
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	17 539
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	143
Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	51 065
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	0
Akcje i udziały	R0100	0
Akcje i udziały – notowane	R0110	0
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0
Obligacje	R0130	38 603
Obligacje państwowe	R0140	38 603
Obligacje korporacyjne	R0150	0
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	0
Instrumenty pochodne	R0190	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	12 463
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	0
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	0
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń:	R0270	-214
Innych niż ubezpieczenia na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	-214
Innych niż ubezpieczenia na życie z wyłączeniem zdrowotnych	R0290	-45

		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	-169
Na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	0
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0
Na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	0
Ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	27
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	55
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	299
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	0
Aktywa ogółem	R0500	68 914
Zobowiązania / Liabilities		C0010
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	-2 607
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	-1 356
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	-1 765
Margines ryzyka	R0550	409
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	-1 251
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	-1 692
Margines ryzyka	R0590	441
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0
Margines ryzyka	R0640	0

		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	0
Margines ryzyka	R0680	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	0
Margines ryzyka	R0720	0
Zobowiązania warunkowe	R0740	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	0
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	5
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	17 539
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	3
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	0
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	15 475
Zobowiązania podporządkowane	R0850	0
Zobowiązania podporządkowane niewłączone do BOF	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane włączone do BOF	R0870	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	0
Zobowiązania ogółem	R0900	30 415
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	38 500

F.2. Formularz S.05.01.02

Składki, odszkodowania i świadczenia wg linii biznesowych

		Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązań za ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednio lub pośrednio)											Linie biznesowe w odniesieniu do: reasekuracja czynna nieproporcjonalna				Ogółem		
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych					Reasekuracja ubezpieczeń na życie
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200	
Składki przypisane																			
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	0	24 364	0	0	0	0	4 230	261	0	0	905	17 173						46 932
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130																		0
Udział zakładów reasekuracji	R0140	0	4 683	0	0	0	0	402	65	0	0	439	3 476						9 064
Netto	R0200	0	19 681	0	0	0	0	3 828	196	0	0	466	13 697						37 868
Składki zarobione																			
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	0	3 600	0	0	0	0	2 644	120	0	0	814	3 009						10 187
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230																		0
Udział zakładów reasekuracji	R0240	0	1 727	0	0	0	0	383	60	0	0	390	1 509						4 069
Netto	R0300	0	1 873	0	0	0	0	2 261	60	0	0	424	1 500						6 118
Odszkodowania i świadczenia																			
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	0	312	0	0	0	0	526	32	0	0	198	201						1 269
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330																		0
Udział zakładów reasekuracji	R0340	0	150	0	0	0	0	109	30	0	0	190	102						581
Netto	R0400	0	162	0	0	0	0	417	2	0	0	8	99						688
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																			
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						0
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0420	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0430																		0
Udział zakładów reasekuracji	R0440	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						0
Netto	R0500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						0
Koszty poniesione	R0550	0	6 654	0	0	0	0	9 354	210	0	0	1 504	5 232						22 955
Pozostałe koszty	R1200																		17
Koszty ogółem	R1300																		22 971

F.3. Formularz S.17.01.02

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

S.17.01.02.01

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna								
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0050	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka										
Najlepsze oszacowanie										
Rezerwy składek										
Brutto	R0060	0,00	-1 982,37	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 068,33	-32,68	0,00
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	0,00	-305,18	0,00	0,00	0,00	0,00	-112,04	-5,59	0,00
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy składek netto	R0150	0,00	-1 677,19	0,00	0,00	0,00	0,00	-956,30	-27,09	0,00
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia										
Brutto	R0160	0,00	290,50	0,00	0,00	0,00	0,00	511,66	25,94	0,06

Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

ul. Topiel 12, 00-342 Warszawa

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna								
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	0,00	135,74	0,00	0,00	0,00	0,00	58,25	23,97	0,00
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia	R0250	0,00	154,75	0,00	0,00	0,00	0,00	453,41	1,96	0,06
Łączna kwota najlepszego oszacowania brutto	R0260	0,00	-1 691,87	0,00	0,00	0,00	0,00	-556,67	-6,74	0,06
Łączna kwota najlepszego oszacowania netto	R0270	0,00	-1 522,44	0,00	0,00	0,00	0,00	-502,89	-25,13	0,06
Margines ryzyka	R0280	0,00	441,37	0,00	0,00	0,00	0,00	76,63	4,73	0,00
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0290	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Najlepsze oszacowanie	R0300	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Margines ryzyka	R0310	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – Ogółem	R0320	0,00	-1 250,50	0,00	0,00	0,00	0,00	-480,05	-2,02	0,06
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	0,00	-169,43	0,00	0,00	0,00	0,00	-53,79	18,38	0,00
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	0,00	-1 081,07	0,00	0,00	0,00	0,00	-426,26	-20,40	0,06

Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

ul. Topiel 12, 00-342 Warszawa

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna			Przejęta reasekuracja nieproporcjonalna				Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
		Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	
		C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczonymi łącznie – Ogółem	R0050	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka									
Najlepsze oszacowanie									
Rezerwy składek									
Brutto	R0060	0,00	13,49	-1 555,79	0,00	0,00	0,00	0,00	-4 625,69
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	0,00	18,02	-254,27	0,00	0,00	0,00	0,00	-659,06
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy składek netto	R0150	0,00	-4,53	-1 301,52	0,00	0,00	0,00	0,00	-3 966,63
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia									
Brutto	R0160	0,00	131,15	209,19	0,00	0,00	0,00	0,00	1 168,49

Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

ul. Topiel 12, 00-342 Warszawa

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna			Przejęta reasekuracja nieproporcjonalna				Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
		Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	
		C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	0,00	131,10	95,53	0,00	0,00	0,00	0,00	444,60
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia	R0250	0,00	0,06	113,65	0,00	0,00	0,00	0,00	723,89
Łączna kwota najlepszego oszacowania brutto	R0260	0,00	144,64	-1 346,61	0,00	0,00	0,00	0,00	-3 457,20
Łączna kwota najlepszego oszacowania netto	R0270	0,00	-4,48	-1 187,86	0,00	0,00	0,00	0,00	-3 242,74
Margines ryzyka	R0280	0,00	16,39	311,09	0,00	0,00	0,00	0,00	850,20
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych									
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0290	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Najlepsze oszacowanie	R0300	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Margines ryzyka	R0310	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem									
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – Ogółem	R0320	0,00	161,03	-1 035,51	0,00	0,00	0,00	0,00	-2 607,00
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	0,00	149,11	-158,74	0,00	0,00	0,00	0,00	-214,46
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	0,00	11,91	-876,77	0,00	0,00	0,00	0,00	-2 392,54

F.4. Formularz S.19.01.21

Niezdyskontowane najlepsze oszacowanie dla rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto

Rok		Rok zmiany										(dane zdyskontowane)		
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9			10 & +
		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300		
Wcześniej lata	R0100												R0100	
	N-9	R0160											R0160	
	N-8	R0170											R0170	
	N-7	R0180											R0180	
	N-6	R0190											R0190	
	N-5	R0200											R0200	
	N-4	R0210											R0210	
	N-3	R0220											R0220	
	N-2	R0230											R0230	
	N-1	R0240											R0240	
	N	R0250	1 168,49										R0250	1 168,49
													Ogółem	R0260

Wypłacone odszkodowania i świadczenia brutto (na zasadzie niekumulatywnej)

Rok		Rok zmiany										(dane zdyskontowane)		
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9			10 & +
Wcześniejsze		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300		
lata	R0100												R0100	
N-9	R0160												R0160	
N-8	R0170												R0170	
N-7	R0180												R0180	
N-6	R0190												R0190	
N-5	R0200												R0200	
N-4	R0210												R0210	
N-3	R0220												R0220	
N-2	R0230												R0230	
N-1	R0240		0,04										R0240	0,04
N	R0250	213,64											R0250	213,64
Ogółem													R0260	213,68

F.5. Formularz S.23.01.01

Środki własne

		Ogółem / Total	Tier 1 - nieograniczone	Tier 1 - ograniczone	Tier 2	Tier 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	61 971	61 971		0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	0	0		0	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	0	0		0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0			
Akcje uprzywilejowane	R0090	0		0	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	-23 809	-23 809			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	0		0	0	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0				0
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0	0
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	0				
Odliczenia						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0	0
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	38 162	38 162	0	0	0
Uzupełniające środki własne						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wzywano i który może być wzywany do opłacenia na żądanie	R0300	0			0	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wzywano i które mogą być wzywane do opłacenia na żądanie	R0310	0			0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wzywano i które mogą być wzywane do opłacenia na żądanie	R0320	0			0	0
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0			0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0			0	0
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0			0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0			0	0
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0			0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0			0	0
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0			0	0
Dostępne i dopuszczone środki własne / Available and eligible own funds						
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	38 162	38 162	0	0	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	38 162	38 162	0	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	38 162	38 162	0	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	38 162	38 162	0	0	0
SCR	R0580	12 555				
MCR	R0600	16 026				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	303,96%				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	238,13%				
		C0060				
Rezerwa uzgodnieniowa						
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	38 500				
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0				
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	337				
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	61 971				
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0				
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	-23 809				
Oczekiwane zyski / Expected profits						
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	0				
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	4 723				
Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Ogółem	R0790	0				

F.6. Formularz S.25.01.21

Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową

S.25.01.01.01

Solvency Capital Requirement - for undertakings on Standard Formula

		Gross solvency capital requirement	USP	Simplifications
		C0110	C090	C0100
Market risk	R0010	1 634		None
Counterparty default risk	R0020	320		
Life underwriting risk	R0030	0	None	None
Health underwriting risk	R0040	6 757	None	None
Non-life underwriting risk	R0050	8 819	None	None
Diversification	R0060	-5 567		
Intangible asset risk	R0070	0		
Basic Solvency Capital Requirement	R0100	11 961		

Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności		C0100
Ryzyko operacyjne	R0130	594
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	0
Zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150	0
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	12 555
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	12 555
Inne informacje na temat SCR		
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na czasie trwania	R0400	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0
Łączna wartość hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0

F.7. Formularz S.28.01.01

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

S.28.01.01.02

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

MCRNL Wynik	R0010	C0010	641
-------------	-------	-------	-----

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	
		C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	0	0
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	0	2 291
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050	0	0
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	0	0
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	0	0
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna tych ubezpieczeń	R0080	0	2 485
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	0	86
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń i reasekuracja proporcjonalna	R0100	0	0
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	0	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	0	457
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	0	1 718
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	0	0

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie

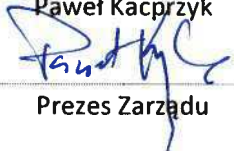
		C0040	
MCRL Wynik	R0200		0

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
		C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	0	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	0	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	0	
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	0	
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250		0

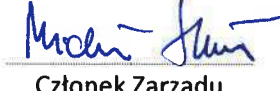
Ogólne obliczenie MCR

		C0070
Liniowy MCR	R0300	641
SCR	R0310	12 555
Górną próg MCR	R0320	5 650
Dolny próg MCR	R0330	3 139
Łączny MCR	R0340	3 139
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	16 026
		C0070
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	16 026

Podpisy osób wchodzących w skład Zarządu

Paweł Kacprzyk

Prezes Zarządu

Anita Bogusz

Członek Zarządu

Michał Hucał

Członek Zarządu

Janek Koronkiewicz

Członek Zarządu